

**Amsterdam 750 jaar
Dat vraagt om initiatief!**

Amsterdam 750 jaar Dat vraagt om initiatief!

Colofon

Concept, creatie en productie: Vandejong Creative Agency
en Van de Bunt Adviseurs

Illustraties: Anna van Lingen

Druk: Lenoirschuring

Lettertypes: Dutch 809, Patron

Papier: Lessebo Design Smooth White 240 & 120 gr,

Circle Gloss 115 gr, Clairefontaine Trophée Blauw 120 gr

Oplage: /750

Inhoud

PAGINA 6
Introductie:
De verjaardag
van Amsterdam

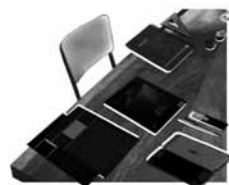
PAGINA 10
Introduction:
Happy Birthday
Amsterdam

PAGINA 14
Deelnemers

PAGINA 17
Vragen over
Amsterdam in 2025

PAGINA 21
50 ideeën, dat vraagt
om initiatief!

PAGINA 37
Scenario's voor
Amsterdam in 2025

PAGINA 22
Kansrijk naar school,
kansrijk van school

Amsterdam:
now this is history

Hangende tuinen
van Amsterdam

Voedselfabriek

PAGINA 24
Het Amsterdam
Festival

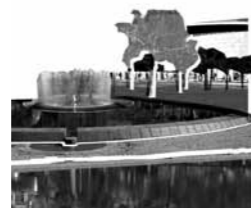

PAGINA 28
Expats Unmaze

Punten sparen
door te fietsen

Voedsel voor de
stad komt uit de stad

Metabolismen
van de stad

PAGINA 30
Water Republic

PAGINA 34
Stadscampings

De gezonde school

Zwarte Kanten van
Amsterdam Museum

Amsterdam Citylab

PAGINA 42
E-Amsterdam

Cultuurclub

Amsterdam
Explorers

Gemeentelijk
Recyclesysteem

PAGINA 44
Museum voor de
migratie

PAGINA 54
Klas in beweging

Stimuleringsinstituut
Stedelijke
Samenwerking

Open Source
3D-printer

Amsterdam Talent
Prijs

PAGINA 56
Natuur in de stad

PAGINA 60
We Amsterdam

Herplaatsing CS

Technologische
proeftuin van de wereld

Urendonatiesysteem

PAGINA 62
De Amsterdamse
Stadsloterij

PAGINA 66
Een beeldmerk van
Amsterdam

Amsterdam Reuzenrad

Metro Deeper
Underground

The Supply Store

Inhoud

Al het onderwijs
wordt tweetalig

PAGINA 74
Brug over het IJ

WECYCLE

In het verloren
moment

Talent woont en
werkt in de stad

PAGINA 76
Ons Paleis op
de Dam

PAGINA 86
De Amsterdamse
euro

Educatief centrum
goede doelen

Museum van Nu

Fysiek
Amsterdams Icoon

PAGINA 88
Kredietunie stad
Amsterdam

PAGINA 92
Een historische kijk
op de stad

Wereldtentoonstelling
2025

De bewegende stad

F1 Circuit
Amsterdam

PAGINA 94
Cycle City

PAGINA 98
Welk idee heb jij voor
de stad?

PAGINA 106
Op weg naar
Amsterdam 750

PAGINA 108
Logboek

PAGINA 112
Partners

De verjaardag van Amsterdam

De oudste vermelding van Amsterdam is in een document van 27 oktober 1275. In dit document verleent graaf Floris V de bewoners tolvrijheid: vrije vaart door het graafschap zonder ergens tol te hoeven betalen. Op 27 oktober 2025, 750 jaar later, kent de wereld Amsterdam nog steeds als een tolerante, vrijzinnige stad. De stad telt dan ongeveer 850 duizend inwoners en meer dan de helft van hen komt uit de meest uiteenlopende landen.

Amsterdam is niet alleen een stad waar men openstaat voor buitenstaanders en waar vrijwel iedereen Engels spreekt, het is ook een stad waar heel verschillende mensen vrij zijn hun seksuele identiteit, mening of godsdienst te uiten. Deze typisch Amsterdamse waarde is eeuwenoud. Al rond 1670 schreef Spinoza over “de grote eendracht waarmee mensen van iedere natie en geloofsrichting samenleven”. Nog steeds zijn reacties op het Amsterdamse leef- en vestigingsklimaat lovend. Een paar jaar geleden vertelde burgemeester Eberhard van der Laan over de aantrekkingskracht van Amsterdam het volgende: “Indiase expats vertellen mij trots dat ze hier gemiddeld twee keer zo lang blijven als in andere landen, omdat ze het hier naar de zin hebben. Een CEO van een gerenommeerd Amerikaans reclamebureau vroeg zijn 150 werknemers of zij hem zouden volgen naar Amsterdam als nieuwe vestigingsplaats. 149 mensen zeiden “ja”.”

Uit de aantrekkingskracht die de hoofdstad uitoefent op inwoners en nieuwkomers blijkt: het gaat goed met Amsterdam. Reden genoeg om de 750ste verjaardag van de stad te vieren

en om stil te staan bij deze mijlpaal. En reden genoeg om vooruit te kijken. Dit is hét moment om de stad verder te ontwikkelen.

700 jaar Amsterdam in 1975

De vorige grote verjaardag van Amsterdam dateert van 1975. Het 700-jarig bestaan van de stad werd gevierd met allerlei initiatieven. De eerste editie van SAIL werd gevaren, het eerste Kwakoe Festival vond plaats, het eerste Amsterdam Tournament (het ‘Ajax 700 toernooi’) werd gespeeld en het Holland Festival kwam naar de stad. Het Amsterdams Historisch Museum in de Kalverstraat, het Bijbels Museum aan de Herengracht en het Rembrandthuis werden (opnieuw) geopend. De stad kreeg 700 nieuwe bomen en er hing sfeerverlichting aan de bruggen in de binnenstad. De oliecrisis en de economische neergang in die tijd weerhielden Amsterdammers er niet van het jubileum groots te vieren. Van de investeringen destijds profiteert de stad tot op de dag van vandaag. Ook nu is er krapte door de naweeën van de kredietcrisis. En ook nu is het zoeken naar een manier om verder te kijken en te dromen. De ‘vrijstaat Amsterdam’ was een mooie manier om dat te doen, de structuurvisie Amsterdam 2040 is een andere manier.

Talent inzetten voor
een sterk Amsterdam

Zelf denken we dat er juist nu behoefte is aan iets offensiefs. Er is iets meer dan tien jaar tijd tot de mijlpaal van 750 jaar Amsterdam en dat geeft ruimte voor mooie initiatieven. De afgelopen periode zijn we gaan nadenken: hoe kunnen we de verjaardag van Amsterdam vieren en tegelijkertijd de stad versterken? Met onze ideeën willen we een gesprek losmaken over de toekomst. We willen bestuurders, bedrijven én bewoners stimuleren hun talent in te zetten bij het vormgeven van de stad in 2025. Daarom maken we onze ideeën zichtbaar in dit project: Amsterdam 750 jaar.

De start van
mooie ideeën

Het nadenken over initiatieven om Amsterdam te versterken bij haar 750-jarig bestaan, begon in 2009. Paul Scheffer, op dat moment houder van de Wibautleerstoel aan de Universiteit van Amsterdam; Zef Hemel, destijds adjunct-directeur ruimtelijke ordening van de gemeente en Ila Kasem van het organisatieadviesbureau Van de Bunt startten hiermee in samenspraak met toenmalig wethouder Maarten van Poelgeest. Daarnaast werd aan de UvA een lezingencyclus georganiseerd over Amsterdam 750 jaar, met bijdragen van onder meer schrijver Thomas Rosenboom, oud-museumdirecteur Henk van Os en burgemeester Eberhard van der Laan.

In 2010 wisselden een aantal vertegenwoordigers van maatschappelijke en culturele instellingen van gedachten. Onder leiding van Maarten van Poelgeest

bespraken zij welke ‘beelden’ van de stad leidend moeten zijn bij de viering van 750 jaar Amsterdam.

In september 2012 kwamen tweehonderd mensen bijeen in de Oude Lutherse kerk aan het Spui: honderd jonge medewerkers uit het Amsterdamse bedrijfsleven en honderd ambtenaren en medewerkers van de Amsterdamse universiteiten. Zij brainstormden over de toekomst van Amsterdam, hun wensen voor de stad en over hoe de stad eruitziet in 2025.

Op weg naar
Amsterdam 750 jaar

De voorbereidende gesprekken leidden tot het programma Op weg naar Amsterdam 750 jaar. We startten dit programma met elf bij Amsterdam betrokken organisaties. In dit project schoven we juist onze young professionals naar voren: wie kunnen beter bijdragen aan de ontwikkeling van de stad, dan de bestuurders van de toekomst? We stelden ook deelnemersplaatsen beschikbaar voor young professionals van maatschappelijke en culturele organisaties. Bijvoorbeeld voor Amnesty International, Cineville, het Concertgebouwkest, de Anne Frank Stichting, het Stedelijk Museum, COC Nederland, FOAM en Amsterdam Cares.

Vragen, ideeën, actie

Onze groep van 110 young professionals werkte tussen april 2013 en september 2014 om mogelijke initiatieven helder te krijgen. Ze benaderden 47 Amsterdammers, van publieke figuren tot daklozen en inventariseerden 122 vragen over de toekomst van de

stad. Wat wilden deze Amsterdammers weten over hun stad in 2025? Naast vragen inventariseerden ze ook trends: 56 economische, 51 fysiek-ruimtelijke, 24 politiek-bestuurlijke, 50 sociaal-maatschappelijke en 38 technologische. Dat deden ze met hulp van deskundigen op de betreffende terreinen. De vragen en trends werden de basis voor vier toekomstscenario's voor Amsterdam, die weer inspireerden tot 50 prachtige ideeën voor initiatieven. Een opsomming daarvan leest u in dit boek.

Wij zijn ervan overtuigd dat de voorgestelde initiatieven een bijdrage kunnen leveren aan verdere sociale, economische, ruimtelijke en culturele ontwikkeling van de stad. Daarom hopen we dat de ideeën in dit boek een gesprek in de stad uitlokken. Dat ze prikkelen tot meer ideeën én, nog belangrijker: tot actie!

De initiatiefnemers van Op weg naar Amsterdam 750 jaar:

Amsterdam Academic Alliance
(Universiteit van Amsterdam,
Vrije Universiteit Amsterdam
en Hogeschool van Amsterdam)
Cordaan
De Brauw Blackstone Westbroek
Gemeente Amsterdam
Heineken
NUON
Port of Amsterdam
PwC
Vanderkruis Executive Search
Vandejong
Van de Bunt Adviseurs

Happy Birthday Amsterdam

The city of Amsterdam was first mentioned in a document dated 27 October 1275. It was in this document that Count Floris V exempted Amsterdam's inhabitants from having to pay toll, thereby enabling free navigation throughout the county for all. On 27 October 2025, 750 years later, the world will still consider Amsterdam to be a tolerant and open-minded city; the metropolis will count more than 850,000 inhabitants, more than half of who will be international.

Amsterdam's residents not only open their arms to foreigners (and almost all speak English), they also welcome people with diverse backgrounds and encourage them to express their sexual identities, opinions and religious beliefs freely. This value, characteristic of Amsterdam, dates back hundreds of years. As early as 1670, Spinoza wrote about "the great harmony in which people of each nation and faith live together". Today, many still consider Amsterdam to be a great place to live or settle down. Several years ago, Mayor Eberhard van der Laan commented on the appeal of the city: "Indian expats have told me that on average, they stay in Amsterdam twice as long as in other cities because they genuinely like living here. When a CEO of a renowned American advertising agency asked his 150 employees if they would follow him to Amsterdam, 149 of them said "yes"."

It is quite clear, then, that the city is doing well. There is reason enough to celebrate the city's 750th anniversary by commemorating the past and looking to the future. There is no better time to work towards the city of 2025.

Celebrating 700 Years of Amsterdam in 1975

In 1975, Amsterdam celebrated its 700th anniversary with several events that are now synonymous with the city. These events included the first edition SAIL, the Kwakoe Festival, the Amsterdam Tournament (the 'Ajax 700 tournament'), and the Holland Festival. The Amsterdam Museum on the Kalverstraat, the Biblical Museum on the Herengracht and the Rembrandt House Museum on the Jodenbreestraat (re) opened their doors. Seven hundred new trees were planted and lights lined the bridges in the city center. Neither the oil crisis nor the economic decline at the time prevented the city's residents from celebrating the jubilee in spectacular fashion. The city still benefits from these investments today. Although we currently face the aftermath of the credit crisis, we must once again seek new ways to look and dream beyond the current limits. The 'free state of Amsterdam' was one way to do this, and the city plan for 2040 was another.

Join Forces to Build a Stronger City

We believe that it is the right time to take action. With less than ten years before the 750-year milestone, it is the time to envision and develop initiatives for the future. We recently started thinking about how we can best celebrate the 750th anniversary of Amsterdam while simultaneously furthering developments in the city. We hope to start discussions and engage in conversations about the future. We would like to encourage city leaders, companies and residents to join

together and use their talents to define what the city will look like in 2025. For this reason, we have made our ideas available to the general public in the project, Amsterdam 750 Years.

The Start of Good Ideas

In 2009, we started thinking about initiatives that would strengthen Amsterdam at the time of its 750th anniversary. The discussions commenced when Maarten van Poelgeest, alderman at the time, met with Paul Scheffer, who held the Wibaut Chair at the University of Amsterdam at the time, Zef Hemel, Assistant Manager at Spatial Planning of the Municipality of Amsterdam, and Ila Kasem, Van de Bunt Management Consultancy. Following their meeting, several lectures and brainstorm sessions were organized, which resulted in several central questions such as, what is the future of Amsterdam? What would we like to see in the city? What will Amsterdam look like in 2025?

The Road to Amsterdam 750 Years

The preparatory meetings resulted in the program The Road to Amsterdam 750 Years, in which 11 Amsterdam-based organizations took part. Young professionals were invited to take the lead: who better than the prospective administrators to define the future of the city? In addition, we welcomed the participation of several young professionals from social and cultural organizations, including Amnesty International, Cineville, the Royal Concert-

gebouw Orchestra, the Anne Frank Foundation, the Stedelijk Museum, COC Nederland, FOAM and Amsterdam Cares.

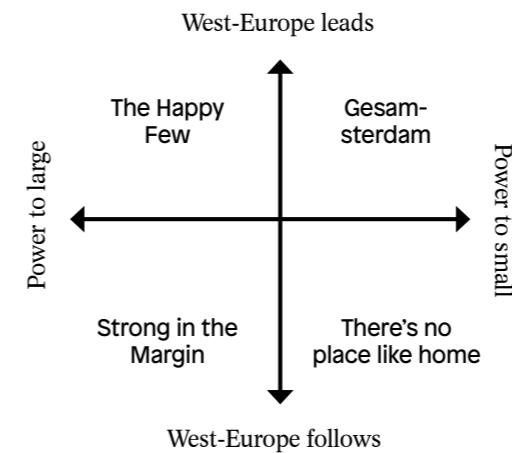
Question, Form Ideas and Take Action

From April 2013 to September 2014, 110 young professionals collaborated to form ideas for future initiatives. They talked to 47 Amsterdam residents, ranging from public figures to homeless people and made an inventory of 122 questions with regards to the future of the city. What did these residents want to know about what their city would become in 2025? They also accumulated trends (56 economic, 51 spatial, 24 political, 50 social and 38 technological trends) with the help of experts in the respective fields.

The most pressing yet uncertain trends formed the basis of four scenarios depicting the future of Amsterdam. These scenarios were based on two important questions:

- Will Western Europe still be among the top economic regions in 2025 or will emerging markets overtake it?
- Will multinationals still dominate the economy worldwide or will smaller companies and organizations, with the help of the Internet, seize economic power?

These questions resulted in four scenarios for Amsterdam in 2025:

The four scenarios inspired the project's participants to imagine 50 ideas for the city. These included the organization of a party on the highway A10, the foundation of a museum for migration, the establishment of a lottery that awards money to Amsterdam-based cultural and social organizations and initiatives, and the return of the Royal Palace of Amsterdam to the city's residents. We are convinced that these proposals and many others can contribute to furthering the city's social, economic, spatial and cultural developments.

This publication is first and foremost an invitation to embrace the project Amsterdam 750 Years. It is destined for those who can make a meaningful contribution to the city. The project, a collaboration of commercial, social, public and semi-public organizations, exemplified that governmental involvement is not always required to inspire change. The existing coalition has set

the first steps for Amsterdam 750 Years and will continue to work in the same spirit. We will make the Amsterdam 750 Years logo available to all those initiatives realized as part of, or inspired by, the 750th anniversary of the city. Each year on 27 October, the city's anniversary, a festive event will be organized and will bring together the initiators to discuss the relevant developments and the progress of the chosen initiatives. The presentation of this book marks the symbolic beginning of this process. Let's work towards Amsterdam 750 Years!

The initiators of The Road to Amsterdam 750 years:

Amsterdam Academic Alliance
(Universiteit van Amsterdam,
Vrije Universiteit Amsterdam
and Hogeschool van Amsterdam)
Cordaan
De Brauw Blackstone Westbroek
Gemeente Amsterdam
Heineken
NUON
Port of Amsterdam
PwC
Vanderkruis Executive Search
Vandejong
Van de Bunt Adviseurs

Deelnemers

Abdellah Mbarki, PwC
 Andreas Schuck, Amsterdam Academic Alliance
 Anne Marie van der Waal, Heineken
 Bas van Leeuwen, Gemeente Amsterdam
 Bas van Raaij, Port of Amsterdam
 Bastiaan de Vogel, De Brauw Blackstone Westbroek
 Björn Stenvers, Amsterdam Musea
 Boris Swaab, NUON
 Brahim Kissane, Port of Amsterdam
 Cihan Tekeli, Anne Frank Stichting
 Cyril van Sterkenburg, Vandejong
 David Tattersall, Gemeente Amsterdam
 Dennis Jong, NUON
 Dennis Tahitu, Cordaan
 Diane Zivkovic, De Brauw Blackstone Westbroek
 Dieuwertje Nelissen, NUON
 Dino Dierks Duarte, Vanderkruis
 Dirk Lubbers, Heineken
 Dmitry Derkach, PwC
 Dorine van Kampen, Stedelijk Museum
 Egon van Wees, Gemeente Amsterdam
 Elie Rusthoven, Cordaan
 Eline Huiting, Port of Amsterdam
 Elze Dorenbos, De Brauw Blackstone Westbroek
 Esther Bromet, De Brauw Blackstone Westbroek
 Esther Jörg, Heineken
 Eva Bremer, De Brauw Blackstone Westbroek
 Federico Savini, Amsterdam Academic Alliance
 Floor van Dijk, SVB
 Flora Nycolaas, Amsterdam Academic Alliance
 Floris Meijer, Van de Bunt Adviseurs
 Franklin de Bekker, Vandejong
 Freija Vermeer, Van de Bunt Adviseurs
 Frenske van den Dries, PwC
 Gertjan Rohaan, Gemeente Amsterdam
 Gertjan van Otterloo, Heineken
 Hannah de Boer, Cordaan
 Hanneke Aldenhuijsen, Cordaan
 Haweya Abdillahi, Gemeente Amsterdam
 Hessel Nieuwelink, Amsterdam Academic Alliance
 Hugo Niezen, Gemeente Amsterdam
 Ivo de Jong, Cordaan
 Jantien Krisifoe, De Brauw Blackstone Westbroek
 Jeroen Knop, De Brauw Blackstone Westbroek
 Jildau Flap, Gemeente Amsterdam
 Jiska Cents, NUON
 Jitske Both, Cordaan
 Joachim Meerkerk, Pakhuis de Zwijger
 Jocelyne Vreede, Amsterdam Academic Alliance
 Joep Boekema, Cordaan
 Jonneke Bolhaar, Amsterdam Academic Alliance
 Joyce Gardner, Schiphol
 Julie Cook, Schiphol
 Laurens Wiersma, NUON
 Lennart Boorsma, Heineken
 Lieke Gilissen, NUON

Liselot Dijkers-Hofkamp, Schiphol
 Lizann Tjon, Gemeente Amsterdam
 Lorenzo van Dijk, Port of Amsterdam
 Lotte Terwel, Berenschot
 Maaïke Janssen, Amsterdam Cares
 Maartje Kroese, NUON
 Marco Kooiman, Gemeente Amsterdam
 Marielle van Dijk, PwC
 Marie-Paule Fritschy, Sint Lucas Andreas Ziekenhuis
 Marije van der Veer, De Brauw Blackstone Westbroek
 Mariska Stam, Amsterdam Academic Alliance
 Marjolein Hesselink, Van de Bunt Adviseurs
 Matthias Kuscher, De Brauw Blackstone Westbroek
 Matthijs Riemens, Heineken
 Mendel Robbers, Mecanoo Architecten
 Michelle Bertens, Heineken
 Mohamed Bouker, Argan
 Nadia Pignato, Cordaan
 Nicole van Drumpt, Cordaan
 Niels Büller, Cineville
 Nienke Venema, Humanity in Action
 Nine de Vries, Amnesty International
 Onno Huyghe, Heineken
 Oscar Jonker, NUON
 Patricia Douma, COC Amsterdam
 Peggy de Jonge, Vandejong
 Pieter Schipper, Vandejong
 Pieter-Jan Julius, Alliander
 Ramon Hogenboom, PwC
 Renate Hesp, Heineken
 Rineke Veldhuis, NUON
 Robert Loesberg, PwC
 Roel de van der Schueren, Port of Amsterdam
 Roel Sprangers, About Asia
 Rosa Hoogstraten, Van de Bunt Adviseurs
 Rosalie Metze, Amsterdam Academic Alliance
 Sasha Stone, Unseen
 Saskia Hoogakker, De Brauw Blackstone Westbroek
 Sebastian Abdallah, Amsterdam Academic Alliance
 Sharon van Dongeren, Port of Amsterdam
 Simon Douw, Amsterdam Economic Board
 Sjoerd Arlman, Gemeente Amsterdam
 Steffen Smit, Port of Amsterdam
 Steven Lenselink, Gemeente Amsterdam
 Susanne Visscher, Port of Amsterdam
 Suzanne van Ginkel, De Brauw Blackstone Westbroek
 Tamara Streng, Cordaan
 Ulysse Ellian, Amsterdam Academic Alliance
 Wendy van Luit, PwC
 Wietske van Reijen, Concertgebouw Orkest
 Willemijn van Meurs, NUON
 Youri Hildebrand, Port of Amsterdam
 Zaitoon Shah, Elance
 Zehra Abdoelaziz, Port of Amsterdam
 Zita Schellekens, Heineken

Is Amsterdam een
openluchtmuseum?

Heeft Amsterdam
een vrouwelijke
burgemeester?

Is Amsterdam
autovrij?

Vragen over Amsterdam in 2025

Is stilte schaars?

Is Amsterdam
Nieuw-West
een hippe buurt
geworden?

Is Amsterdam
opgekocht door
Chinezen?

Is er in Amsterdam plek
voor vluchtelingen?

Gaan mensen nog
naar fysieke musea?

Is de welvaart terug na
de financiële crisis?

Zorgen we voor elkaar
of ieder voor zich?

Besturen bewoners
de stad?

Hoe gaat de stad om
met schaarste?

Waar haalt Amsterdam
haar voedsel vandaan?

Hoe leven de Amsterdam-
mers met hun diverse
achtergronden met elkaar
samen?

Bloeit in Amsterdam
de cultuur zonder
overheidssteun?

Welke impact heeft
sociale media op de
sociale geografie?

Heeft Amsterdam zich
gevestigd als kennisstad?

Hoe gezond zijn de
Amsterdammers?

Hoe tolerant is
Amsterdam?

Is de Amsterdamse
economie circulair?

Is huisvesting in
Amsterdam voor
iedereen betaalbaar?

Is Amsterdam de
Europese creatieve hub?

Wonen Amsterdamse
ouderen tot op hoge
leeftijd thuis?

Is er plek voor kinderen
in de stad?

Dat vraagt om initiatief!

50 ideeën: dat vraagt om initiatief!

We zijn aangekomen bij de uitkomst van al het denkwerk: 50 ideeën om Amsterdam te versterken rond haar 750ste verjaardag.

De ideeën komen uit alle hoeken van Amsterdam en zijn bedoeld om nóg meer Amsterdammers te inspireren. Het is een uitnodiging tot het nemen van initiatief, gericht aan eenieder die iets betekenisvols wil bijdragen aan de stad. Met elkaar kunnen we in 2025 een geweldig statement maken!

1.

Amsterdam: now this is history

Amsterdam: now this is history is een groot verhalenproject om Amsterdam in woord en beeld vast te leggen. Het is een project voor en door Amsterdammers, met verhalen uit heel de stad. Bijdragen komen uit standplaats Holendrecht, uit Floradorp en van de razende Baarsjes reporter. *Amsterdam: now this is history* biedt unieke inkijkjes in de inspirerende wereld van Amsterdammers, zowel online als offline. Het belicht Amsterdam als diverse stad; uniek met haar vele nationaliteiten. Een stad waarin mensen opgroeien, een onderneming starten, waar ze verliefd worden en een nieuw bestaan opbouwen. Een stad om mee oud te worden.

2.

Hangende Tuinen van Amsterdam

Amsterdam is in vergelijking met andere hoofdsteden een relatief 'lage' stad: de daken in de stad zijn goed zichtbaar. Daarom worden de Amsterdamse daken getransformeerd tot tuinen. De tuinen met grasland en moestuinen zijn niet alleen bedoeld voor recreatie, maar ook voor de opslag van water. Het dak van het Amsterdamse Centraal Station krijgt de primeur: dit dak wordt als eerste vergroend.

3.

Voedselabriek

De *Voedselabriek* is een stuk grond in de stad, speciaal aangewezen voor het verbouwen van biologische groenten en fruit. De oogst is uitsluitend bedoeld voor lokale verkoop, om de ecologische 'footprint' tot een minimum te beperken. Om te zorgen dat ook Amsterdammers met een kleine portemonnee biologische producten kunnen eten, gaat een deel van de oogst direct naar de Voedselbank.

4.

Kansrijk naar school, kansrijk van school

In 2025 zijn er gelijke kansen voor alle Amsterdamse kinderen. Het onderwijs is nu al van hoog niveau, maar in het voor- en naschoolse traject is nog verbetering mogelijk. Daarop richt het tienjarenplan voor het basis- en voortgezet onderwijs zich. Kinderen die met een taalachterstand in de kleuterklas starten, doen het slechter op school. Het is dus belangrijk dat kinderen op een gelijk niveau aan de basisschool beginnen. Het tienjarenplan trekt daarom de startcompetenties gelijk. Tegelijkertijd richt het plan zich op jongeren van 16 jaar of ouder, die zonder diploma de school verlaten. Voor hen komen er laagdrempelige cursussen om toch een vak te leren in de praktijk. Een diploma is immers de sleutel tot succes in het volwassen leven. Het idee is niet zozeer nieuwe methoden te ontwikkelen, maar juist om bewezen waardevolle technieken structureel en samenhangend in te zetten.

5. Het Amsterdam Festival

Welkom op *Het Amsterdam Festival*: een nieuwe feestdag om Amsterdam te vieren.

Het festival vindt plaats op de – voor de gelegenheid autoloze – A10. De ring is immers het perfecte symbool voor verbinding in de stad. Bezoekers van het festival wandelen, fietsen of rolschaatsen over het 32 kilometer lange wegdek. Dat geeft gelegenheid eens goed te kijken naar de prachtige architectuur, maar er is natuurlijk ook veel te doen!

Het Amsterdam Festival is van en voor iedereen

Iedereen kan een idee inbrengen en een activiteit organiseren. Er is ruimte voor optredens van het Concertgebouw-orkest en van dance-acts, maar ook voor balkonserenades en huiskamerconcerten. De IJ-hallen kunnen een kofferbak-vrijmarkt houden, het Rijksmuseum een buitenexpositie en IDFA een buitenbioscoop. Amsterdamse schoolkinderen beschilderen de geluidswanden met lokale kunstenaars. Voor de culinaire invulling zijn er rollende keukens en een kilometerslange snelwegpicknick. Na afloop van het feest vindt een spectaculaire vuurwerkshow plaats, gesponsord door bedrijven op de Zuidas. Het Amsterdam Festival nodigt iedereen uit om aan te sluiten.

De aanloop naar 2025

Tot 2025 wordt één keer per jaar een deel van de ring afgezet. Per buurt verbeelden bedrijven, verenigingen, bewoners, scholen en ondernemers wat zij bijzonder vinden aan hun wijk of buurt. Vroeger en nu, persoonlijk of algemeen – de invulling en uitvoering zijn vrij. Op deze manier krijgt het festival vorm in de aanloop naar het evenement in 2025, waarbij de hele ring is afgesloten. De organisatie van het evenement kiest per stadsdeel een instelling die het initiatief neemt. Een woningbouwvereniging, een zorginstelling, een school of een museum. Door het Amsterdam Festival lokaal te initiëren, leeft de hele stad toe naar 2025.

Samen mogelijk maken

Het festival op de ring wordt gefinancierd volgens het ‘Koningsdagmodel’. De overheid sluit de ring af en zorgt voor de openbare veiligheid; de bedrijven rondom de ring sponsoren de deelevenementen. Particulieren mogen zelf kleinschalige verdienmodellen initiëren. Crowdfunding, sponsorlopen en sponsoring versterken de betrokkenheid van de bezoekers.

Een nieuw stadsfeest op
de auto- en motorloze A10

6. Punten sparen door te fietsen

Amsterdam gaat een fietsenplan invoeren, waarbij fietsers 'punten' kunnen verzamelen. Hoe meer iemand fietst, hoe meer punten hij spaart. Deze punten zijn uit te geven aan culturele activiteiten zoals een bioscoopbezoek, de opera of festivals. Dit plan houdt de Amsterdammers gezond met positieve prikkels. Het model is al bekend in Scandinavische landen.

7. Voedsel voor de stad komt uit de stad

Amsterdammers hebben dagelijks voedsel nodig. Het is toch vreemd dat dit van grote afstand hierheen komt? Het transporteren van grondstoffen en voedingsmiddelen zorgt voor een enorme belasting op natuur en infrastructuur. Als er meer landbouwproductie plaatsvindt binnen en rondom Amsterdam, wordt het aantal kilometers dat het voedsel af moet leggen beperkt. Bovendien kunnen zo groene gebieden gecreëerd worden die de stad een diverser karakter geven.

8. Metabolismen van de stad

Wat kost het om samen te leven in een stad als Amsterdam? Dat wordt duidelijk door de metabolismen van de stad in de publieke ruimte te visualiseren. Zo wordt bijvoorbeeld duidelijk hoeveel kilo afval er wordt geproduceerd, hoeveel fietsers over een bepaald kruispunt rijden en hoeveel goederen over de grachten worden vervoerd. Een vergelijkbaar initiatief is een project in New York, dat de hoogte van de staatsschuld in realtime weergeeft.

9. Overdekte markt in Amsterdam

Amsterdam ontwikkelt een centraal gelegen, grote overdekte markt. Amsterdammers doen hier hun boodschappen en tegelijkertijd functioneert de hal als toeristische attractie. In steden als Brussel en São Paulo zijn al dit soort grote overdekte markten. Deze markthalen bieden een grote verscheidenheid aan producten en hebben ruime openingstijden. Ook in Rotterdam is onlangs een overdekte markt geopend.

10. Expats Unmaze

Amsterdam is home to over 187 nationalities. This makes it the most international city, even more than Antwerp and New York. As fun and interesting as this makes life in Amsterdam, there are things in daily life that trouble expats. For example, most Amsterdam residents speak English but not all do. Especially when it comes to communication with civil servants, this causes problems. Or think about the Dutch food culture. Expats usually start having dinner around the time that restaurant kitchens close. *Expats Unmaze* will set up a movement in the Amsterdam expatcommunity to raise awareness and take action against such problems or annoyances. Solutions will probably take a few years to implement, if people feel responsible. *Expats Unmaze* is the first step in making Amsterdam even more welcoming for expats in 2025.

11. Water Republic: Amsterdam waterstad

Het Amsterdamse water is een bron van inspiratie. In het kader van 750 jaar Amsterdam bundelen waterexperts, kunstenaars en wetenschappers hun kennis en ideeën. Het resultaat zijn tientallen culturele, maatschappelijke en sportieve waterinitiatieven.

Water bij festivals en evenementen

Het Amsterdam Light & Water Festival nodigt kunstenaars van over de hele wereld uit lichtwerken te creëren. Uiteraard besteden de werken op een bijzondere manier aandacht aan het water. Het festival benadrukt Amsterdams grootste charmes, namelijk de Amstel, het IJ en de grachten. Ook is er het Podia op het Waterfestival. De eerste editie in 2015 is nog klein en bescheiden, maar tijdens de tiende festivaleditie genieten bezoekers van waterballet, drijf-inn cabaret, een drijf-inn bioscoop, toneel aan het water en meer. Een ander voorbeeld van een water-evenement, zijn de Aqualympics in 2025. Internationale ploegen strijden in en op het Amsterdamse water tijdens de grachten-swim, de openwater-swim en een triatlon. Ook synchroonzwemen, roeien, waterskiën en onderwater-hockey staan op het programma.

Water, bewustwording en wetenschap

Ons drinkwater is het beste drinkwater ter wereld. Om dit te delen, kunnen mensen een lege Water Republic waterfles vullen met kraanwater bij gratis waterpunten. Voor ieder drinkwaterpunt in Amsterdam komt ook een drinkwaterpunt in een ontwikkelingsland. Dit project is een mooie gelegenheid om de kennis en technieken over waterzuivering te delen. Kennis delen gebeurt ook op de wateruniversiteit. Daar leren bezoekers hoe ze water, bijvoorbeeld uit de gracht, kunnen zuiveren tot schoon drinkwater. Om de twee jaar verzamelen experts van

over de hele wereld zich in de stad om innovaties te delen en verder te ontwikkelen. Er is een drijvende zeewierkwekerij met restaurant en de universiteiten organiseren *solar water races*.

Water in de stad

Het Museumplein wordt getransformeerd tot Waterplein. Bij het waterinformatiepunt leren bezoekers alles over de relatie tussen Nederland en water. Verspreid over het plein is waterkunst van bekende en minder bekende kunstenaars te zien. In de rest van de stad worden themaroutes voor rondvaartboten een groot succes. De thema's variëren van underground tot architectonisch, van oud tot nieuw, van groen tot geheim. 's Zomers zijn de kajakroute en de stand-up-paddleroute populair, in de winter is er veel belangstelling voor de culinaire route.

Water in de zomer én in de winter

In 2025 is het IJ, dankzij een omlegging van de scheepvaart, helemaal vrij voor recreatie. Amsterdam beschikt dan over een nieuwe waterplek met stadsstranden, een zwembied, ruimte voor pleziervaart en een drijvend park. In de winter wordt ieder jaar een 500 meter lange ijsbaan op de Keizersgracht aangelegd. Mensen kunnen hier heel de winter schaatsen en genieten van koek en zopie. Er zijn ijshockeywedstrijden en iedere donderdagavond is er ijsdisco bij de Leidsegracht.

Van Schiphol tot het Museumplein
en van de grachten tot het IJ,
overal viert Amsterdam het water

12.

De gezonde school

Omdat 23 procent van de Amsterdamse kinderen op dit moment te dik is, krijgen alle kinderen voortaan een gezonde, duurzame lunch tijdens de lunchpauze. Ze maken deze zelf klaar met groenten uit de moestuin; die neemt een vaste plek in op elk schoolplein. Gezond eten is een mooie start, een bewegingsprogramma in de klas maakt het plan compleet. Zo wordt Amsterdam de eerste hoofdstad in Europa waar onder kinderen geen obesitas heerst.

13.

Zwarte Kanten van Amsterdam Museum

De geschiedenis van Amsterdam is geen opeenstapeling van positieve gebeurtenissen. Amsterdammers maakten zich in het verleden ook schuldig aan onmenselijke daden, zoals de slavenhandel en een weinig heldhaftig optreden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het *Zwarte Kanten van Amsterdam Museum* houdt (digitaal) de donkere kanten van onze geschiedenis levend, doet de bezoekers beseffen wat er is gebeurd en doet een oproep om te voorkomen dat het opnieuw gebeurt.

14.

Amsterdam Citylab

In 2025 kenmerkt het maatschappelijk stelsel van Amsterdam zich door telkens vernieuwende, duurzame en sociale systemen. Energerekeningen, armoede en probleemjeugd behoren definitief tot het verleden en Amsterdam heeft het beste onderwijs van Europa. Dat komt door Citylab. Dit project koppelt het aanwezige creatieve potentieel in de stad aan lastige vraagstukken zoals die rond armoede en mobiliteit. Zo ontpopt Amsterdam zich tussen 2015 en 2025 tot een bruisend centrum van innovatie. De stad dient als een open laboratorium waar experimenten worden uitgevoerd in een echte situatie. Creatief potentieel wordt ten volste benut en er wordt volop geïnvesteerd in (open) samenwerking tussen overheid, kennisinstututen en bedrijfsleven. Bovenal voert verandering van attitude, experimenteren en design-denken de boventoon. Dankzij Citylab komt Amsterdam tot oplossingen die anno 2015 nog niet denkbaar zijn.

15.

Stadscampings

Het aantal hotelkamers groeit de komende jaren hard door. Daarnaast is er behoefte aan andere vormen om op een plezierige en betaalbare manier in Amsterdam te verblijven. Amsterdam is in de aanloop naar 2025 klaar voor de introductie van stadscampings in de stadsparken, bijvoorbeeld in het Westerpark, het Vondelpark of het Rembrandtpark. Deze nieuwe logeerplekken maken het toeristisch profiel van de stad meer divers en sterker.

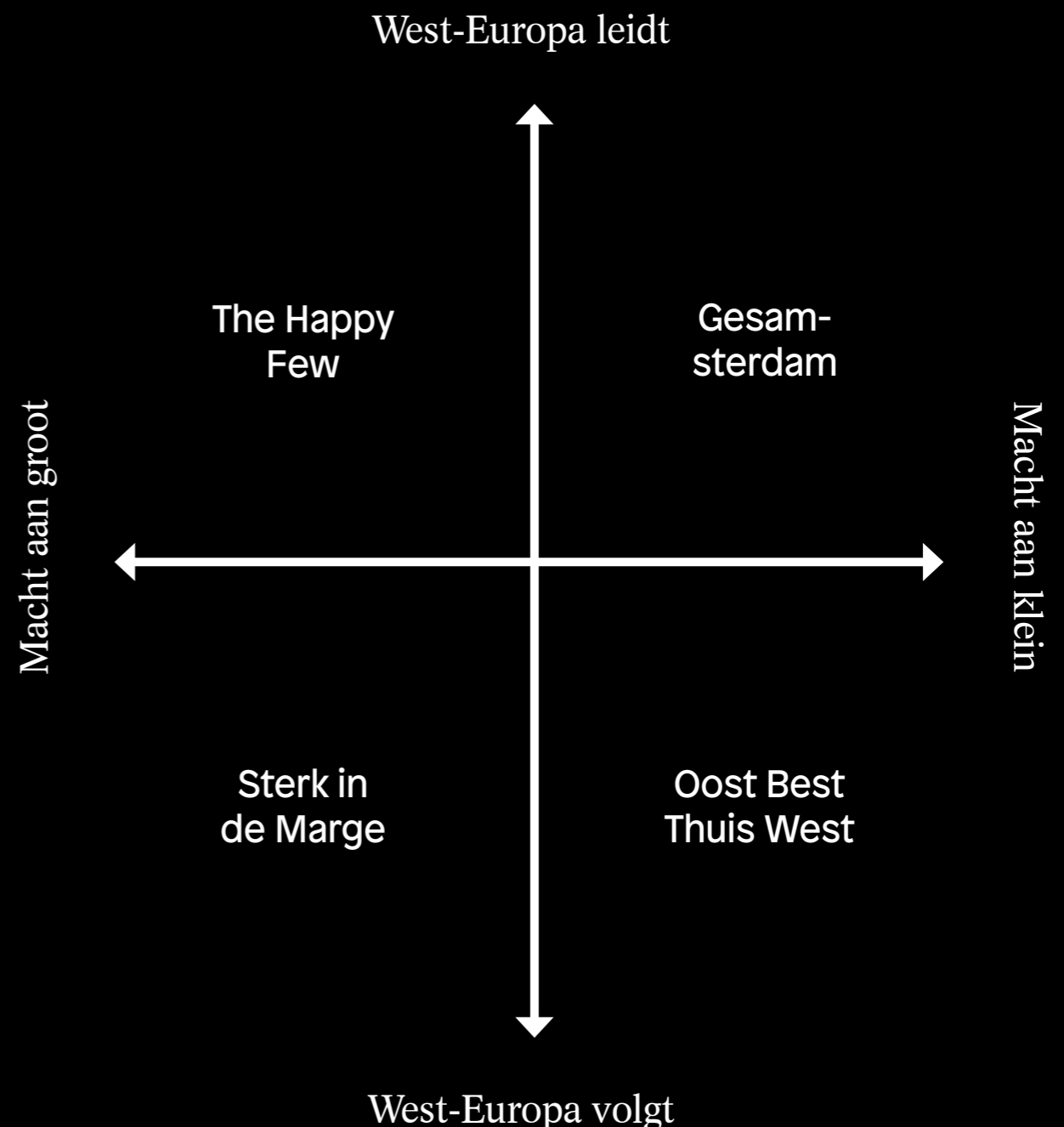

Scenario's
voor
Amsterdam
in 2025

Hoe ziet Amsterdam eruit in 2025? Wat gebeurt er in de aanloop naar 2025 in de wereld? Een aantal trends tekent zich met grote zekerheid af. We gaan op minder vierkante meters wonen, duurzaamheid is en blijft een belangrijk thema, de maatschappij wordt individualistischer, de lokale overheid krijgt meer verantwoordelijkheid en het inzicht in onze genetische informatie wordt groter. Maar we weten niet alles. Er zijn ook onzekere trends. Zet de 24-uurseconomie zich voort? Zijn de Amsterdamse yuppen straks nog maatschappelijk betrokken? Worden laaggeschoolden uit de arbeidsmarkt gedrukt? Neemt onze privacy verder af en heeft het gebruik van robots in de zorg gevolgen voor de sociale interactie tussen mensen?

Juist omdat ontwikkelingen onzeker zijn, kunnen we niet met zekerheid aangeven hoe Amsterdam eruitziet in 2025. Wel kunnen we verschillende mogelijkheden bekijken. De meest relevante, impactvolle, onzekere trends vormen de basis van toekomstscenario's. De vier scenario's voor Amsterdam 2025 zijn ontwikkeld aan de hand van de volgende twee kernonzekerheden:

- Behoort West-Europa economisch tot de wereldtop in 2025, of is zij ingehaald door opkomende economieën?
- Zijn het de multinationals die de economie wereldwijd blijven domineren of trekken kleine bedrijven en organisaties, geholpen door internet, de macht naar zich toe?

49
The Happy
Few

69
Oost Best
Thuis West

81
Sterk in de
marge

101
Gesam-
sterdam

16.

Cultuurclub

Mensen die zich inzetten voor anderen in de stad, verdienen een beloning. De gehele samenleving heeft immers profijt van hun werk. Daarom stelt de *Cultuurclub* kaarten voor festivals en evenementen beschikbaar voor vrijwilligers en mantelzorgers. Het werkt simpel. Mensen die online een kaartje kopen voor een festival of evenement, krijgen de optie de *Cultuurclub* een klein bedrag te schenken. Hiermee koopt de *Cultuurclub* vervolgens een kaartje voor een vrijwilliger. Dankzij de *Cultuurclub* wordt het doen van vrijwilligerswerk door de hele samenleving gestimuleerd en beloond.

17.

Amsterdam Explorers

Honderd Amsterdammers - *Amsterdam Explorers* - trekken gedurende één jaar de wijde wereld in. Op zoek naar de grootste innovaties om de stad te versterken, gaan zij op bezoek bij internationale wetenschappers en ondernemers. Na afloop van het jaar nodigen ze interessante sprekers uit om in Amsterdam pitches en live presentaties te geven. Zo halen de *Amsterdam Explorers* innovaties en concepten naar Amsterdam en stuwen ze de stad op naar een nieuwe gouden eeuw.

18.

Gemeentelijk recyclesysteem

In de aanloop naar 2025 wordt het huidige Afval Energie Bedrijf doorontwikkeld tot een bedrijf dat al het afval volledig kan recycleren. De 300.000 kilo afval die op Koningsdag in de prullenbakken belandt en de 437 kilo die een gemiddelde Amsterdammer jaarlijks produceert, komen zo op een goede manier terecht.

19.

E-Amsterdam

De gemeente Amsterdam wil de CO₂-emissie als gevolg van energiegebruik voor 2025 terugbrengen met 40 procent. De campagne *E-Amsterdam*, het vervolg op *I-Amsterdam*, helpt die doelstelling te behalen. De campagne brengt awareness en engagement en maakt samenwerking tussen inwoners, de gemeente en het bedrijfsleven mogelijk. Gedurende vijf jaar staan vijf grote programma's met verschillende onderwerpen centraal. Ieder programma wordt afgetrapt met een evenement. Zo is de onthulling van een meter die de stedelijke energiedoelstelling monitort het startsein om een slimme meter te plaatsen in elk huis in Amsterdam. Marathondeelnemers starten en finishen eenmalig op de energieopwekkende atletiekbaan in het Olympisch Stadion, als startsein voor kinetische energieopwekkende techniek bij alle sportverenigingen. En het evenement *Sensation Green* geeft aanzet tot het schoner organiseren van dancefeesten in de stad.

20.

Museum voor de Migratie

Internationale conflicten, slechte economische omstandigheden of ‘gewoon’ globalisering. Migranten hebben verschillende drijfveren om naar Amsterdam te komen. De samenstelling van de stad, de identiteit van Amsterdam en die van haar inwoners veranderen daardoor steeds. Voor een stad waarin iedereen prettig met elkaar leeft, is inzicht in elkaars situatie nodig. In 2025 draagt het *Museum voor de Migratie* daaraan bij.

Persoonlijke verhalen

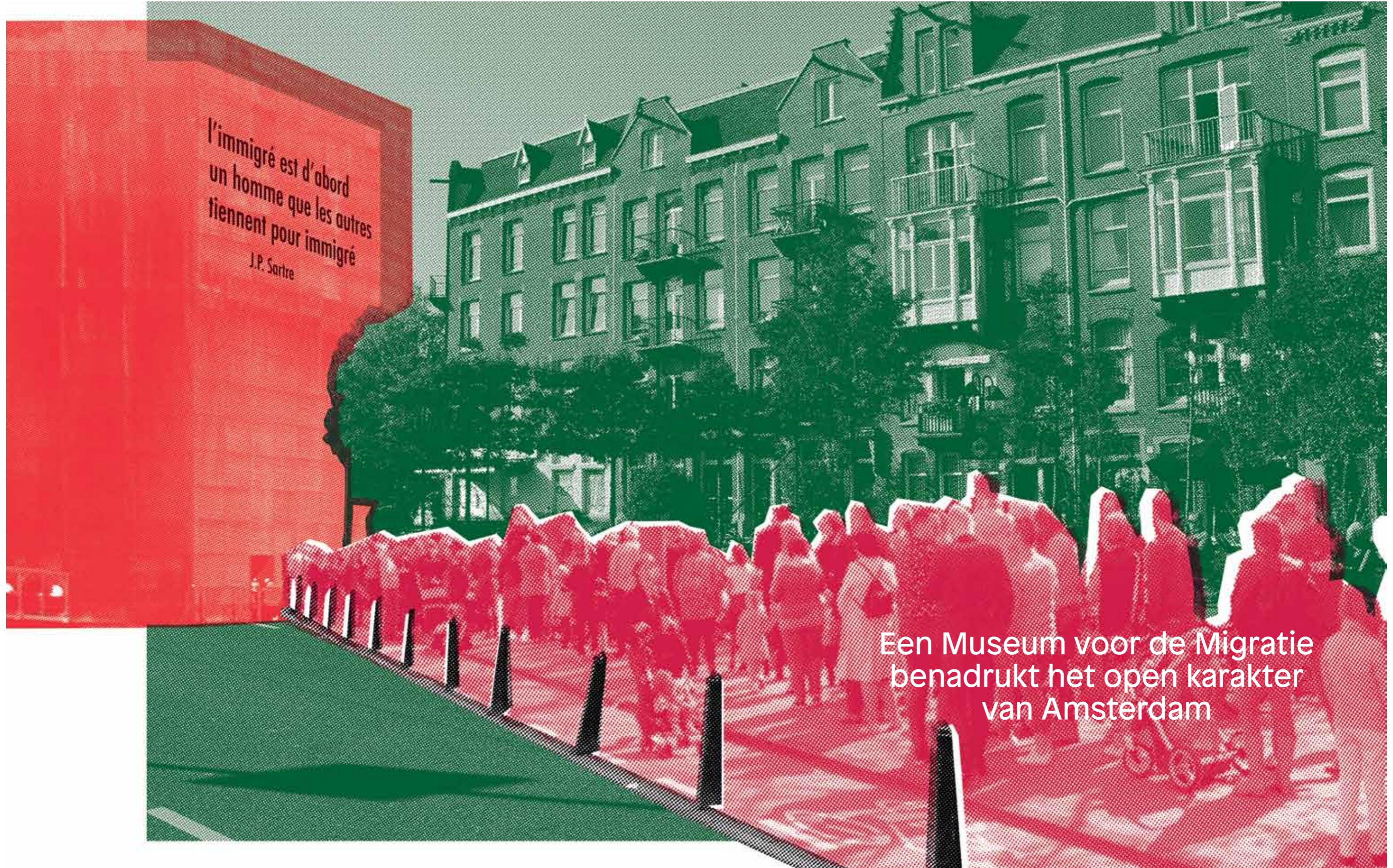
Het interactieve museum daagt bezoekers uit om over migratie na te denken. Verhalen van migranten – geschreven, live, op film of op foto's – zijn de ruggengraat van het museum. Bezoekers zien door de ogen van migranten wat het werkelijk inhoudt om te (moeten) migreren. De verhalen zijn in het museum én online te zien om zoveel mogelijk bewustwording, erkenning en empathie te creëren.

Interactie tussen mensen met verschillende etnische en culturele achtergronden is ook een belangrijk doel. Daarom is in het museum plaats voor ontmoeting en debat, bijzondere evenementen en tentoonstellingen. Het museum wil een zo divers mogelijk publiek aanspreken en richt zich in het bijzonder op scholen. Iedereen wordt uitgenodigd zijn eigen verhaal te vertellen.

Samenhang

De focus van het museum ligt op het heden, maar voor een goed perspectief wordt de periode vanaf de Gouden Eeuw belicht. De verschillende migratiestromen komen op die manier goed voor het voetlicht. Het museum brengt bestaande initiatieven met elkaar in verband en stimuleert samenwerking tussen diverse initiatieven en organisaties. Denk aan belangenorganisaties, universiteiten en hogescholen, kunstenaars en partnermusea in binnen- en buitenland.

In de geest van het thema hoeft niet gedacht te worden aan een vaste plek voor het museum. Het concept van een mobiel museum, dat verspreid is over de stad en door het land kan trekken – en op termijn zelfs ook andere landen kan aandoen – doet meer recht aan de kern van migratie en vergroot het bereik.

Een Museum voor de Migratie benadrukt het open karakter van Amsterdam

The Happy Few

In 2015 wankelt de euro nog tweemaal. Heel de wereld houdt zijn adem in, maar uiteindelijk houdt de as Parijs-Berlijn stand en krijgen Rome en Madrid de zaak op orde, net als de kleinere euro-landen. De eurozone wordt echter niet verder uitgebreid, want er is wel genoeg lesgeld betaald. De EU maakt tussen 2015 en 2017 een doorstart en is vol zelfvertrouwen. De VS blijven kampen met ernstige begrotingsproblemen en zijn niet langer de trekker van de wereldeconomie. China stagneert omdat de transitie van een centraal geleide economie naar een markteconomie taai blijkt. Ook India en Brazilië haperen. Rusland blijft onvoorspelbaar en corrupt.

Voor de grote Europese multinationals zijn de motor achter de economische groei en stabiliteit. De automobielen-, chemie- en voedingsmiddelenindustrie zijn wereldwijd leidend. Vliegtuigbouwer Airbus wordt het symbool van de Europese integratie. Het angstige en xenofobe populisme is op zijn retour en de 'Euroburger' doet zijn intrede.

Het leven in één dag in scenario The Happy Few:
Amsterdam Zuid, Lise (48),
senior manager van een coatingmultinational

9.00

Vanuit mijn kantoor op de 40ste verdieping kan ik tot voorbij Almere kijken. IJburg-2 midden in het Markermeer is daar in volle aanbouw. Het wordt een archipel voor duurdere huizen en die zijn hard nodig. Amsterdam barst uit haar voegen door de enorme toestroom van expats uit het Verre Oosten en Zuid-Amerika. Ons huis aan de Stadionweg, dat we nog net in de goede tijd hebben gekocht, is volgens de makelaar nu tweeënhalf miljoen waard. Een prettig idee dat ik niet per se tot mijn zeventigste hoeft te werken.

Op mijn bureau staat een kartonnen wereldkaart, gemaakt door mijn jongste zoon. ‘Waar Mama allemaal de baas is’, staat er met viltstift op geschreven. Er zitten wel dertig speldjes met kleurige knoppen in geprikt. Bij Shanghai, Kuala Lumpur, Jakarta, Mumbai, São Paulo, Buenos Aires, New York, San Francisco en bij de meeste Europese hoofdsteden. Het zijn alle vestigingen waar mijn teamleden van ‘Sustainable Industrial Coatings’ werken. Het is het meest internationale team dat ik ooit geleid heb. Twaalf nationaliteiten, meer dan de helft vrouwen.

De afgelopen vijf jaar hebben we grote successen behaald en we leveren nu aan vrijwel alle grote automerken wereldwijd. Voor de grote Europese merken deden we dat al veel langer. Maar de afgelopen jaren zijn Tata-Cars, Zhingzou en Motores Andes ook klant geworden. Marketing, productie en productontwikkeling worden aangestuurd vanuit Amsterdam met als sub-global centres: Shanghai en Mexico City.

9.20

Ik voer een conference call met Frankfurt en São Paulo. Het gesprek ontaardt al snel in een Babylonische spraakverwarring. Ik zucht diep. Als er één ding is waar ik mee worstel, is het wel teambuilding. Hoe vorm je een echt global team met twaalf verschillende nationaliteiten

verspreid over de hele wereld? Alle dertig teamleden schrijven en spreken vloeiend Engels en toch begrijpen ze elkaar vaak niet goed. De Chinezen vinden de Europeanen niet hard en ijverig genoeg. De Zuid-Amerikanen vinden dat er geen leiding wordt gegeven en vragen steeds weer om instructies. En de Europeanen begrijpen elkaar onderling ook vaak niet. Ieder jaar in september is er een global team meeting van drie dagen waarbij we samen wandelen of skiën. Die drie dagen zijn altijd leuk en inspirerend, maar of het echt bijdraagt aan teambuilding vraag ik me vaak af. Volgens mijn man, die psychotherapeut is, kan dat ook helemaal niet. Virtuele teams zijn onzin, zegt hij. Mensen moeten elkaar kunnen zien en aanraken om een team te kunnen vormen. Zo zitten we nu eenmaal in elkaar. Op de aandelenbeurzen hebben ze daar geen boodschap aan, daar telt alleen de koers-winstverhouding. Toch denk ik dat ik nog maar even doorga met die teambuildingsdagen, want voorlopig horen we nog steeds bij de top drie wereldwijd.

13.20

Mijn man aan de telefoon. Of ik er nog aan denk dat ik mijn zoon help met zijn werkstuk over de Gouden Eeuw. Al pratend loop ik naar het andere raam van waaruit ik Schiphol goed kan zien liggen. De afgelopen jaren heb ik mijn aantal vliegreizen gelukkig drastisch kunnen verlagen. Ik doe nu een week per maand het Verre Oosten, een week per maand Zuid-Amerika, en de Europeanen en Amerikanen komen een week per maand naar Amsterdam. Omdat mijn man praktisch aan huis heeft, en de kinderen kan opvangen, lukt het allemaal net. Het is belangrijk dat er iemand thuis is. Niet alleen voor hun emotionele ontwikkeling, maar ook voor de huiswerkdiscipline. Alleen met hoge cijfers kom je tegenwoordig nog op de Nederlandse universiteiten. Die worden bestormd door studenten uit het Verre Oosten en Zuid-Amerika. Het maakt me trots: “*Europe is still the place to be*”. Maar als moeder lig ik er wel eens wakker van. Gedisciplineerd je huiswerk maken als je moeder twee weken per maand van huis is, is wel wat veel gevraagd van jonge pubers.

18.20

De schemer valt. Door het derde raam, mijn lievelingsraam, zie ik hoe in het oude centrum van Amsterdam overal de lichtjes aangaan. Zuid, het Museumplein, de Pijp, de grachtengordel, het is allemaal prachtig onderhouden en waar nodig grondig gerestaureerd. Eigenlijk zijn alle wijken binnen de ring mooi. Vorig jaar is Amsterdam al voor de derde keer uitgeroepen tot één van de tien mooiste hoofdsteden ter wereld. Reken maar dat we nog verder zullen stijgen als straks alle treinsporen ondergronds zijn en de stad weer direct aan het IJ ligt. Een geweldige beslissing van het gemeentebestuur. Eindelijk durven ze in de Stopera eens kosmopolitisch te denken.

18.30

Ik sta met mijn jas al aan als mijn assistent zenuwachtig op me af komt lopen. Of ik nog even een conference call met Shanghai en Mumbai kan houden. “Er zijn kwaliteitsproblemen bij de metallic poederverven”, zegt hij. “R&D Kuala Lumpur krijgt het niet opgelost. Leiden moet zijn tanden er maar eens inzetten. Misschien moet je er zelf maar heengaan want we kunnen ons geen imagoschade veroorloven daar.” Ik trek mijn jas weer uit en denk: “dat werkstuk kan over een uurtje ook nog wel”.

21. Klas in Beweging

Kinderen hebben vaak maar drie kwartier pauze op een schooldag. Omdat ze in die 45 minuten goed moeten eten, blijft er amper tijd over om te rennen en te spelen. Het gevolg is dat ze hun energie niet goed kwijtraken, hyperactief worden of juist heel moe zijn. In 2025 is deze situatie helemaal anders. Amsterdamse kinderen zijn dan continu in beweging: ze lopen, staan of zitten op een beweegstoel. Ze doen spelenderwijs taal oefeningen en klappen tijdens het tafels opzeggen. In de aanloop naar 2025 zoeken scholen naar de beste methode. Het resultaat is uiteindelijk: gezonde kinderen die zich beter concentreren en hogere schoolprestaties halen.

22. Stimuleringsinstituut Stedelijke Samenwerking

Internationaal gezien concurreert Nederland niet op stads-, maar op regionaal niveau. Daarom bevordert het *Stimuleringsinstituut voor Stedelijke Samenwerking* de samenwerking tussen bedrijven in de verschillende steden. Met een regionale aanpak komt Nederland internationaal op de kaart. Deelnemers aan het Stimuleringsinstituut zijn nationale en aansprekende bedrijven, zoals de havens van Rotterdam en Amsterdam. Beide havens werken in 2025 op zo'n manier, dat ze elkaar aanvullen en niet concurreren. Alleen door op regionale schaal samen te werken, kunnen we competitief zijn in het buitenland.

23. Open source 3D-printer

In 2014 is in Amsterdam een start gemaakt met het eerste 3D-geprinte grachtenpand. Dat biedt perspectief voor een scala aan andere projecten. Daar speelt de open source 3D-printer op in. Deze 3D-printer drukt ontwerpen af voor publiek gebruik, zoals een bank voor in het Vondelpark, een bushokje of een kunstwerk. Amsterdammers kunnen een ontwerp indienen en via internet stemmen op hun favoriete ontwerp. Winnende ontwerpen worden door de 3D-printer afgedrukt in de publieke ruimte.

24. Amsterdam Talent Prijs

De afgelopen jaren werd studeren steeds duurder. Talentvolle Amsterdammers die niet voldoende middelen hebben om te studeren, kunnen zich inschrijven voor de *Amsterdam Talent Prijs*. De winnaar ontvangt een beurs zodat hij of zij een topstudie kan volgen aan een Nederlandse of buitenlandse universiteit. Gemotiveerde inwoners kunnen hun talenten zo maximaal tot ontwikkeling brengen.

25. Natuur in de stad

Het samenbrengen van natuur en stad draagt veel bij qua duurzaamheid en leefbaarheid van de omgeving. Er komen al steeds meer ‘stadstuinen’, maar de verstedelijking en de bevolkingsgroei vormen nog steeds een belangrijke opgave. In 2025 is de bevolking met 100.000 inwoners gegroeid naar 850.000 mensen. Hoe creëer je daadwerkelijk meer biodiversiteit in zo’n dichtbevolkte stad?
En hoe houd je deze vast?

Groene verbindingen

De aanloop naar het jubileumjaar is een kans om te werken aan meer groene verbindingen tussen de stad en de landgoederen en parken in de omgeving. Historische landgoederen en parken geven namelijk veel charme aan een stad. Denk aan de Parijse Jardin du Luxembourg, de Kensington Gardens in Londen en het uitgestrekte Jubelpark in Brussel. Een vergelijking met bovengenoemde parken is er, op landgoed Frankendael na, niet te vinden in Amsterdam. Groene verbindingen met bijvoorbeeld Het Amsterdamse Bos, Landgoed Duin en Kruidberg in Santpoort en Landgoed Beeckestijn bij Velsen brengen natuur en de stad dicht bij elkaar. Dit draagt bij aan de leefbaarheid van de stad en aan biodiversiteit.

Groene ring

De groene verbindingen kunnen wandel- en fietspaden zijn, maar denk ook aan het vergroenen van delen van de A10. Dit zorgt voor vermindering van geluidsoverlast en vermindering van fijnstof. Voor een succesvolle aanpak van dit initiatief, maken groene verbindingen met parken en landgoederen onderdeel uit van de natuurvisie van de stad Amsterdam.

Groene verbindingen met landgoederen en parken in de omgeving vergroten de biodiversiteit in de stad

26.

Herplaatsing CS

In 2025 dient Station Amsterdam Zuid WTC als het belangrijkste treinstation van Amsterdam. Het wordt flink uitgebreid en opgeknapt en is voortaan het voornaamste start- en eindpunt voor reizen van en naar andere steden. Het station is straks aangesloten op de Noord/Zuidlijn en het geeft direct toegang tot het belangrijkste handelscentrum van Amsterdam, de Zuidas. Het huidige CS, zoals ontworpen door Cuypers, wordt omgebouwd tot een museum dat vergelijkbaar is met het Musee d'Orsay in Parijs.

27.

Technologische proeftuin van de wereld

Amsterdam organiseert elke drie jaar een technologieconferentie waarin praktijkexperimenten worden gepresenteerd en besproken. Voorafgaand aan de conferentie worden bestaande innovaties getoetst door Amsterdammers en kunnen deze innovaties zich in de praktijk bewijzen. Tijdens de conferentie worden ideeën voor verbetering van de innovatie en opschaling gedeeld. Amsterdam profileert zich hiermee als technologische proeftuin van de wereld. Voor het organiseren van de experimenten en de conferentie wordt samengewerkt met hightech start-ups, de universiteiten, het Amsterdamse technologische instituut en buurtinitiatieven.

28.

Urendonatiesysteem

In 2025 doneren werknemers van de gemeente en het bedrijfsleven een x-aantal werkuren. Zij besteden deze uren niet aan de eigen organisatie, maar zetten ze in voor gemeenschapswerk. Werknemers gaan bijvoorbeeld helpen bij de Voedselbank, ze bezoeken ouderen of ze ondersteunen vrijwilligersorganisaties bij het opstellen van een jaarverslag.

29.

We Amsterdam

Spontane ontmoetingen zijn zeldzaam in dit drukke, individualistische tijdperk. Veel mensen, voornamelijk ouderen, hebben behoefte aan een gesprek of gezelligheid. Om sociale contacten tussen mensen te bevorderen, starten buurtverenigingen, stichtingen en particulieren al veel waardevolle activiteiten op. De vraag is alleen, waar vinden al die activiteiten plaats? *We Amsterdam* geeft antwoord op die vraag. Het is een overkoepelend open source platform voor alle bestaande en nieuwe initiatieven voor en door Amsterdammers. Alle sociale initiatieven zijn verzameld en mensen kunnen zoeken op onderwerp en wijk. Zo kunnen de initiatieven elkaar en de sociale cohesie in de buurt versterken.

30. De Amsterdamse Stadsloterij

Iedereen kent grote private loterijen zoals de Postcode Loterij, de VriendenLoterij en de Bank-Giro Loterij. Maar loterijen zijn van oorsprong een stedelijk verschijnsel. Ze werden in eerste instantie georganiseerd om bijvoorbeeld stadspoorten en andere bouwwerken te financieren en later hielden verschillende steden ook liefdadigheidsloterijen. Met de *Amsterdamse Stadsloterij* krijgt de loterij zijn oorspronkelijke functie terug.

Goede doelen

De Amsterdamse Stadsloterij financiert Amsterdamse maatschappelijke en culturele organisaties en initiatieven. Het opknappen van het Olympisch Stadion bijvoorbeeld, het opknappen van stadspoorten, het financieren van dagbestedingsactiviteiten voor ouderen en het onderhoud van de Johan Cruyff-veldjes. En natuurlijk de maatschappelijke initiatieven rond Amsterdam 750 jaar. Financiering vindt plaats vanuit een nieuw op te zetten fonds, waarin de inkomsten uit de loterij terechtkomen. Het fonds wordt ook gevuld met inkomsten uit collectes, legaten, sponsoring en benefietactiviteiten.

Meedoen met en voor de buurt

De trekking van de loterij vindt maandelijks plaats en deelnemers maken kans op kleine en grote geldbedragen. In de prijzenpot zitten ook vrijkaarten voor de gesponsorde culturele activiteiten. Er zijn verschillende verkoopkanalen denkbaar: winkels, per post, e-mail, WhatsApp en Facebook. Om de verbinding tussen mensen te bevorderen, kunnen deelnemers op het niveau van hun straat of buurt deelnemen. Omdat de opbrengsten naar organisaties en initiatieven in de directe omgeving van de deelnemers gaan, is de verwachting dat veel Amsterdammers meedoen aan de loterij.

31. Amsterdam Reuzenrad

In 2025 heeft Amsterdam een eigen variatie op The Londen Eye. Het *Amsterdam Reuzenrad* komt aan het IJ in Amsterdam Noord. Vanaf deze plek biedt het 'passagiers' een prachtig uitzicht over het water en de stad. Voor toeristen biedt het Amsterdam Reuzenrad een eerste oriëntatie, inwoners van Amsterdam gebruiken het rad om te ontsnappen aan de drukte.

32. Metro Deeper Underground

De gebieden rond de metrorails en -stations worden spannende en inspirerende plekken. Om deze nieuwe schoonheid te vieren, is er een metrofestival op en om alle stations. Bij dit jaarlijkse evenement dient elk metrostation als podium voor muziek, dans, cabaret, toneel en film. Het openingsfeest vindt plaats bij de bunker bij Weesperplein. Daarnaast wordt de metro opgefrist onder het motto 'every day is subway day'. In de tunnels van het ondergrondse metrogedeelte zijn cartoons en kunst te zien, er is een app met persoonlijke verhalen en er komt een ring, zodat Isolatorweg verbonden is met het CS.

33. The Supply Store

The Supply Store is een verzamelplek in de buurt voor allerlei lokale producten en vaardigheden. Er zijn flexplekken voor zzp'ers, er worden Amsterdamse ambachtelijke producten verkocht en buurtbewoners kunnen er vrijwilligerswerk doen. *The Supply Store* is te vinden in leegstaande panden of in de bestaande Huizen van de Wijk.

34. Al het onderwijs wordt tweetalig

Amsterdam heeft een open en internationaal karakter. Om dit te benadrukken, vindt al het onderwijs voortaan zowel in het Nederlands als in het Engels plaats. Dit geldt voor alle niveaus - van basisschool tot en met universiteit. Zo versterkt Amsterdam haar internationale positie in zowel economisch als cultureel opzicht.

35. Een beeldmerk van Amsterdam

Amsterdam heeft de drie kruisjes en 'I Amsterdam'. Waardevolle symbolen en uitingen van de stad. Het ontbreekt Amsterdam echter nog aan een beeld dat iedereen, Amsterdamer en bezoeker, direct associeert met de stad en haar waarden. Voorbeelden zijn het Vrijheidsbeeld in New York, de beer van Berlijn, of de kunststof klaprozen (poppy's) op de jassen van Britten. Het is belangrijk dat het beeldmerk herkenbaar is, een gezamenlijk gevoel uitstraalt en zichtbaar wordt gedragen. Het idee is om de Amsterdamer te betrekken in de keuze voor het icoon, bijvoorbeeld via een verkiezing. Met de opbrengst van de verkoop van het icoon als beschermde merkuiting, wordt een lokaal initiatief voor en door Amsterdammers gefinancierd.

Oost Best Thuis West

De eurozone valt uit elkaar in twee blokken: het Noordwest-Europese blok en de Zuid-Europese achterblijvers. Door de totale deceptie over deze mislukking taant de invloed van Brussel en worden nationale overheden weer belangrijker. Tegelijkertijd herstellen de Verenigde Staten hun begrotingsevenwicht en groeien de BRIC-landen gestaag door. In Nederland ontstaat er een herwaardering voor lokale productie en ambachtelijkheid. Een matige economische groei en nieuwe mogelijkheden van social media leiden ertoe dat sharing aan populariteit wint. Europa wordt 'het Luxemburg van de wereld': bescheiden, redelijk welvarend en content met het feit dat de machtscentra van deze wereld voorgoed verschoven zijn naar Azië en Noord- en Zuid-Amerika.

Het leven in één dag in scenario Oost Best Thuis West:
Amsterdam Oud-West, Theo (57), vrijwilliger in een handelscoöperatie
en parttime-opvoeder van zijn kleinkinderen

6.30

Het lijkt een chaos maar dat is het niet. Een voor een rijden de kleine bestelwagens de markt Westpoort in. Daar worden ze door de eigenaar snel gelost in zijn kraam en ze vertrekken weer. Het routingprogramma dat vorig jaar is gebouwd, heeft alle fileproblemen opgelost. Elke mini-tuinder krijgt adviezen over pluk- en snijmomenten en optimale belading van zijn bestelwagen. Ook het vertrekmoment naar Westpoort is voorgeschreven. Daardoor komen de bestelwagens netjes een voor een aan en verloopt de opbouw van de markt snel en zonder files.

Zo heb ik het me altijd voorgesteld in mijn dromen vroeger: een economie op menselijke schaal. Een gezin, een vriendengroepje in een straat. Mensen die met elkaar iets maken, gezamenlijk iets kopen. Dat ideaal hadden er velen toen, maar de technologie ontbrak om het te realiseren. Daar heeft het internet nu wel voor gezorgd; het is echt de derde menselijke revolutie. Het maakt totaal andere manieren van organiseren en samenwerken mogelijk, ongeacht de afstanden. Onze coöperatie werkt niet alleen direct met mini-tuinders in Nederland maar ook met kleine koffieboeren in Brazilië en fruittelers in Nicaragua. De grote exporteurs die vroeger alle marges pakten, zitten daar niet meer tussen. Greenpeace en WNF hebben ons enorm geholpen dat voor elkaar te krijgen.

12.00 uur

Mijn job op de markt is klaar om 12.00 uur. Ik ben precies op tijd om mijn kleinkinderen op te halen van hun school in Geuzenveld. Vanmiddag is het mijn beurt in de kinderopvang. De ouders uit de wijk hebben hun eigen opvang opgezet, zonder inmenging van welzijnsinstellingen. Grootouders spelen daarin een belangrijke rol. Het gaat allemaal zonder betaling en zonder gedoe. Het is win-win-win: de grootouders hebben een leuke dag, de kinderen vinden het super en de ouders houden geld over.

Het leven in Amsterdam is rustiger geworden de laatste tien jaar. China, India, Brazilië, dat zijn de landen die explosief groeien. Dat moet ook, want daar zijn een paar miljard monden te voeden. Daar heeft nog lang niet iedereen een huis of een auto: het gaat er vooral over welvaart. In Europa gaat het eigenlijk alleen nog over welzijn. Waarom nog groter gaan wonen, nog meer spullen kopen? Sharing heeft ons allemaal verder gebracht. Wasmachines, gereedschap, fietsen, auto's, vakantiehuisjes ... Eigenlijk alle spullen die je maar af en toe gebruikt: dat kun je allemaal delen. Met een internetprogramma als 'Resource Sharing' kan ik tot op de minuut nauwkeurig zien waar er een fiets of auto beschikbaar is, en tot op het uur nauwkeurig waar ik kan logeren in praktisch elke stad in Europa. Mijn vrouw en ik zijn fervente gebruikers en inmiddels hebben we kennissen over de hele wereld. Dankzij hen leerden wij 'lastige' steden als Moskou, Calcutta en São Paulo kennen door de ogen van de locals.

18.00

Mijn dochter appt of ik de kinderen alvast te eten wil geven. Zij en haar lief zijn niet voor acht uur thuis. Ze runnen beiden een eigen bedrijfje. Mijn dochter heeft een filmproductiebedrijf of beter gezegd: het is een collectief van zzp'ers die gezamenlijk opdrachten doen. Zo kunnen zij veel grotere klussen aannemen dan alleen. Het leuke is dat ze overal ter wereld actief zijn en films kunnen maken die in Rome, Stockholm en New York spelen zonder dat er iemand hoeft te reizen. Met 'voice-response' en 'direct translation' zijn er ook geen taalproblemen meer. Het voordeel van die zwermen zzp'ers is dat iedereen met volle inzet en met veel plezier werkt, terwijl ze zich toch niet te barsten hoeven te werken. Toen mijn dochter klein was, droomde ik dat zij wél dat ideaal van de homo ludens, de spelende mens, zou verwezenlijken. Het komt aardig in de buurt, moet ik zeggen.

Wat ze als werkend stel met kids goed doen, is allerlei hulp om zich heen organiseren. Wij als grootouders doen veel praktische regelarij. Ze hebben elk een eigen therapeut om te helpen bij lastige werk- en levensvragen en natuurlijk een body fitness shrink. Ook

wordt er elke dag gemediteerd en aan yoga gedaan, onmisbaar voor de zingeving. Koken doen ze door de week niet zelf. Daarvoor hebben ze allerlei home dinner services. Frans, Vlaams, Marokkaans, Mexicaans, Indiaas, you name it. Het eten wordt precies op de gewenste tijd gebracht en er zijn altijd verrassingen bij voor de kids.

21.00

Net terug van het maandelijkse buurtfeest. Even als buurmannen onder elkaar een biertje gedaan. Op het scherm in de keuken staan mijn activiteiten voor morgen. Geen dienst op de markt, uitslapen dus!

Dat vraagt om initiatief!

36. WECYCLE

Tijdens het fietsen komt energie vrij. *WECYCLE* is een initiatief om die energie op te vangen en te benutten. Fietsen krijgen een applicatie die de opgewekte energie gebruikt om telefoons of tablets op te laden. Daarnaast slaan kinetische fietspaden energie op die vrijkomt door de wrijving op het wegdek. Amsterdammers en bezoekers kunnen hun elektronische apparatuur opladen aan de oplaadpalen langs de kinetische fietspaden, te beginnen in de stadsparken. *WECYCLE* is geïnspireerd op de ideeën van de Nederlandse ontwerper Daan Roosegaarde. Dankzij dit project wordt Amsterdam een duurzame, innovatieve fietsstad.

37. In het verloren moment

Verloren momenten bij een open brug, voor een rood licht of bij de bushalte. Zonde van de tijd of prettige rustpauze? *In het verloren moment* maakt van wachten een beleving. Bijvoorbeeld met filmbeelden op de vloer van de pont, een hologram bij het stoplicht voor fietsers of beelden van de grote meesters op de geluidswal langs de ring. De beelden zijn esthetisch, bloemrijk, boeiend en poëtisch. Ze leiden tot ontmoeting en een gezamenlijke ervaring.

38. Talent woont en werkt in de stad

Omdat de huidige Amsterdamse woningmarkt weinig mogelijkheden biedt voor talentvolle starters, komt er een woningcorporatie specifiek voor 'high potentials'. De gemeente zet zich hiervoor in door 750 woningen voor starters, zowel koop- als huurwoningen, te realiseren op een prominente en aansprekende plek in het centrum. Bijvoorbeeld het Marinecomplex. Doordat de woningmarkt toegankelijker is, kan jong talent zich blijven vestigen in Amsterdam.

39. Brug over het IJ

Na bijna 200 jaar dromen en plannen, is een brug die Amsterdam Noord met het centrum verbindt in 2025 een feit. De iconische brug bestaat uit twee lagen. Terwijl gebruikers op het 'benedendek', als voetganger, fietser of rolstoelgebruiker over het IJ gaan, is op het 'bovendek' van de brug gelegenheid voor toeristen en dagjesmensen om zich te ontspannen. Daar is een overdekte promenade met een restaurant, een café en winkeltjes. Onderin de brug bevinden zich rollende trottoirs voor een snelle overtocht.

40.

Ons Paleis op de Dam

Het Paleis op de Dam is een van de meest prominente plekken van Amsterdam. Maar ook al ligt het centraal in de stad, in het leven van Amsterdammers vervult het geen centrale rol. Het wordt voornamelijk gebruikt voor koninklijke aangelegenheden en staatsbezoeken en is beperkt open als museum. Dit huidige gebruik doet geen recht aan het gebouw. De viering van 750 jaar Amsterdam is dé kans om het Paleis op de Dam weer een prominente plek te geven.

Terug naar de oorsprong

In 2025 draagt het Rijk het Paleis op de Dam over aan Amsterdam. Het behoudt de titel 'Koninklijk' en kan voor de huidige activiteiten beschikbaar blijven, maar de hoofdfunctie van het paleis is voortaan die van stadhuis. Het gebouw krijgt daarmee zijn oorspronkelijke functie terug. Voortaan vinden de ceremoniële activiteiten van de stad, de vergaderingen van de gemeenteraad en de vergaderingen van het college van burgemeester en wethouders weer plaats in het paleis.

Exposities in het Paleis

Grote delen van het gebouw kunnen dienst doen als expositieruimte. De rijke Amsterdamse geschiedenis, actualiteit en toekomst komen hier in beeld. Veel kunstvoorwerpen die betrekking hebben op de geschiedenis van Amsterdam zijn opgeborgen in de depots van bestaande musea. In samenwerking met deze musea vinden permanente en periodiek wisselende tentoonstellingen over de stad plaats.

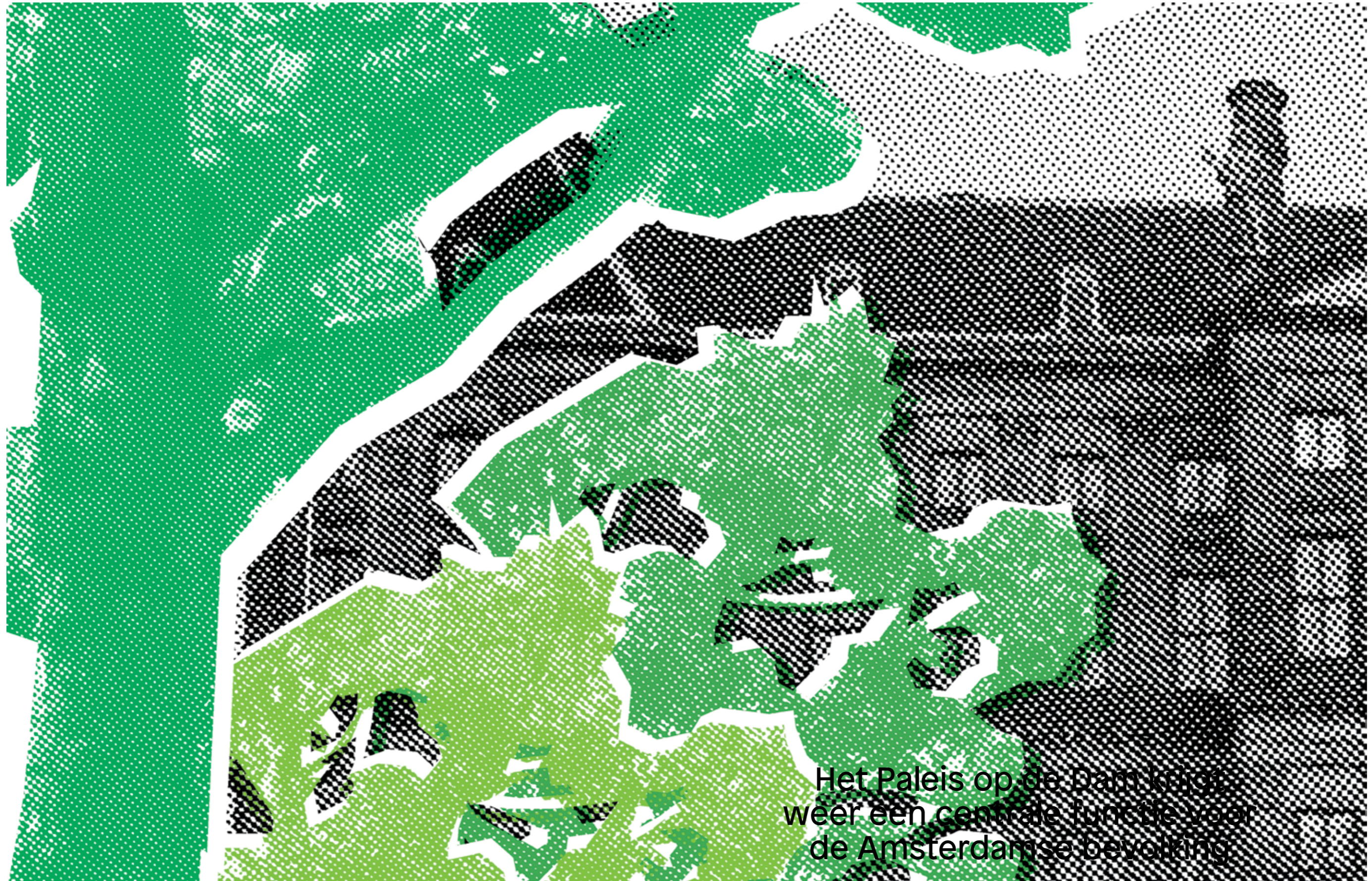
Kinderpaleis op de Dam

Het bestuur heeft de belangrijke taak om jonge bewoners het belang van de democratie te doen begrijpen. Daarom benoemt Amsterdam een officiële kinderburgemeester. Hij of zij doopt het paleis jaarlijks voor een bepaalde periode om tot het Kinderpaleis op de Dam. Het kinderbestuur komt hier met regelmaat samen. Het Kinderpaleis op de Dam staat in 2025 symbool voor meer inspraak van jonge bewoners van Amsterdam door ze onderdeel te laten

uitmaken van het stadsbestuur. De kinderburgemeester werkt samen met 75 kinderafgevaardigden en 750 kinderambassadeurs, die een afspiegeling vormen van de culturele diversiteit van de stad. Zij werken onderling samen op thema's die zij zelf hebben aangedragen en die belangrijk zijn voor de toekomst van Amsterdam.

De groene Dam

Vanaf het paleis tot aan Hotel Krasnapolsky is geen boom of plant te bekenen. Juist in dit massale winkelgebied is een uitnodigende inrichting van de openbare ruimte welkom. Met het inrichten van een groene Dam krijgt de stad een vriendelijkere uitstraling en het monument op de Dam krijgt meer erkenning en respect. Meer groen stimuleert bovendien de biodiversiteit. De Dam is dan niet alleen meer aantrekkelijk voor mensen en duiven, maar ook voor andere vogels en insecten.

Het Paleis op de Dam krijgt
weer een centrale functie voor
de Amsterdamse bevolking

Sterk in de Marge

De crisis die de westerse wereld sinds 2008 in zijn greep houdt, blijkt hardnekkig. Portugal en Griekenland besluiten in 2015 de eurozone te verlaten, gevolgd door Spanje in 2016. Implosie van de euro volgt wegens algeheel gebrek aan vertrouwen in de munt. Chinese, Russische en Indiase bedrijven nemen op grote schaal Nederlandse multinationals over, aangetrokken door de lage overnamebedragen, hoogopgeleide beroepsbevolking en de strategische ligging van Nederland in Europa. Stonden er in 2013 nog 149 Europese bedrijven in de Fortune 500, in 2025 zijn het er niet meer dan 48. Slechts drie daarvan zijn Nederlands. Door de overname van de Hollandse 'kroonjuwelen' zit de schrik er onder werknemers goed in en de organisatiegraad stijgt naar enorme hoogtes. In een paar kennisintensieve niche-markten, zoals de baggerindustrie, houdt Nederland de aansluiting met de wereldtop. Omdat de meeste hoogopgeleiden in universiteitssteden wonen, groeit het welvaartsverschil tussen de universiteitssteden en de rest van Nederland. Amsterdam weet te profiteren van haar aantrekkingskracht op toeristen en expats en van haar vooraanstaande universiteiten. Waar Europese jongeren hun rolmodellen tot voor kort uitsluitend in het Westen zochten, vinden ze die nu ook in Azië en Afrika.

Het leven in één dag in scenario Sterk in de marge:
Westelijk Havengebied, Chang (32) expat en manager van de
Amsterdamse vestiging van een Chinees overslagbedrijf

7:00

“De meeste droomen zijn bedrog ...”, schalt door het appartement. Ik neurie mee. Het gaat over lekker slapen ofzo, ik weet niet precies, maar het klinkt zo grappig. Claartje drukt haar hoofd diep in het kussen en draait zich om. Ze had midden in de nacht nog een videoconference met Zhengdao. Daar zetelt het hoofdkantoor van haar werkgever, het vroegere Philips. Het deuntje van mijn wekker irriteert haar mateloos. Zij luistert, ironisch genoeg, juist liever naar die Aziatische popsterren die de Europese hitlijsten domineren.

Nog slaapdronken loop ik naar de woonkamer en kijk ik het nieuws op het raam. De ondertiteling in het Mandarijn is best goed. Claartje en ik vergelijken de Nederlandse tekst en de Chinese vertaling regelmatig. Dat ik het Nederlandse nieuws zou volgen, was een eis van Claartje toen we gingen samenwonen. Volgens haar zijn Chinezen notoir slecht in ‘integreren’. Typisch Nederlands om van buitenlanders te verlangen dat ze zich aanpassen aan hún gewoontes. Er is weinig bijzonder nieuws: in China is een recordaantal BMW’s verkocht; in de haven van AmRoWerpen is een ultramodern baggerschip te water gelaten en Duitsland dreigt, als laatste Europese land, buiten de G7 te vallen. Het valt me nog altijd op hoezeer de berichtgeving gericht is op Europa en Amerika. Ik kom uit een stad met bijna vijftien miljoen inwoners, maar de meeste Nederlanders hebben nog nooit van Tianjin gehoord.

8.00

Ik fiets naar de haven. Het hoofdkantoor van Huchei Port Holdings probeerde het als een promotie te verkopen toen ik twee jaar geleden naar Amsterdam werd uitgezonden. “Er was een sterk financieel onderlegde manager zoals ik nodig om de aanhoudende verliezen te stoppen”, zeiden ze. Ik was liever tweede man in Brazilië of Zuid-Afrika geworden, dan eerste man hier in Nederland. Een

krimpde haven in een kleine stad. Maar eerlijk is eerlijk, het bevalt me hier goed. De Nederlanders zijn hoogopgeleid en nog altijd erg goed in logistiek. Europeanen hebben hun mond vol over de ‘kwaliteit van leven’ en dat maken ze ook waar. Mijn eerste zomer in Amsterdam, met al die festivals en die terrasjes, was een openbaring voor mij. Ik grap weleens tegen Claartje dat er hier meer cursussen Tai Chi en Chi Kung zijn dan thuis.

Als ik mijn fiets parkeer, tikt mijn assistent Qian me meteen op mijn rug. “Stond je me op te wachten?”, vraag ik. Hij antwoordt bevestigend. Onze werknemers dreigen het werk neer te leggen als er geen loonsverhoging komt. Onthutst kijk ik Qian aan. “Hoe durven ze?”, is het enige wat ik uit kan brengen, verbijsterd over het gebrek aan loyaliteit. Qian, die hier al meer dan tien jaar woont, legt uit dat het nu de bedoeling is dat ik onderhandel met vertegenwoordigers van de werknemers. “O nee, niet vandaag”, denk ik. Vanmiddag komen mijn ouders aan op Shi Ho Airport en we gaan dineren in de oude binnenstad.

9.55

De bedrijfschauffeur rijdt ons naar het kantoor van De Nieuwe Vakbond aan de Zuidas. Onderweg passeren Qian en ik de parkachtige gated community van rijke 60-plussers, de Green Experience van Natuurmonumenten en minstens drie afbeeldingen van Yoko Lu, het bestbetaalde model ter wereld. Het gebouw van De Nieuwe Vakbond zit ingeklemd tussen een conceptstore van stroopwafelfabrikant ‘AMAZING’ en een gekraakt pand waar eens een advocatenkantoor zat. We worden informeel ontvangen door ene meneer Pieterse. Nog voordat de koffie er is, heeft hij al een pakket eisen op tafel gelegd. Begrijpen we wel hoeveel er is veranderd voor de werknemers van het overslagbedrijf sinds de Chinezen het opkochten? Hoe de secundaire arbeidsvoorwaarden zijn verschaald en de lonen zijn gekort? En dat het zo niet langer kan? Verbijsterd over zo veel arrogantie en bedrijfseconomische waanzin, verlaten Qian en ik het pand binnen een kwartier. Wie is deze meneer Pieterse eigenlijk? Waarom praten we niet rechtstreeks met onze medewerkers? Ik bel doctor Ismail Yildiz,

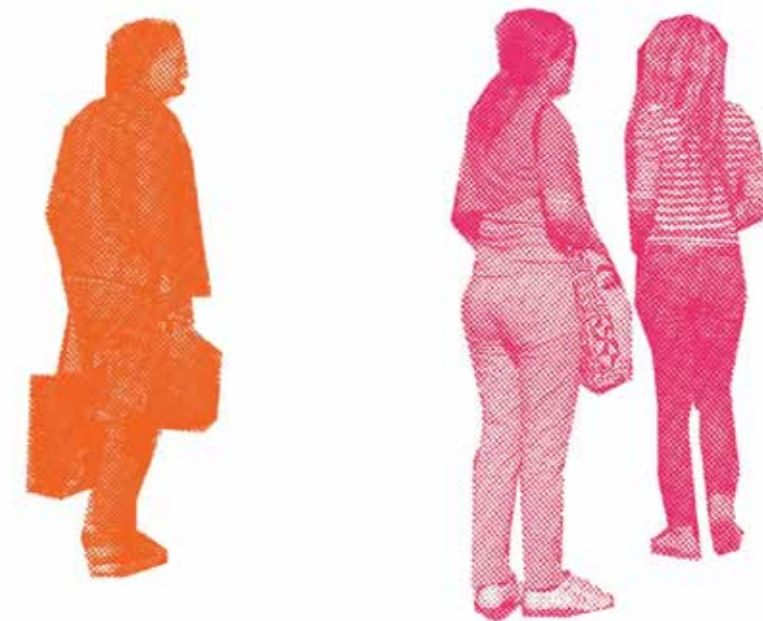
een Amsterdamse hoogleraar van Turkse afkomst, die zijn geld verdient met het bemiddelen in de veelvuldige conflicten tussen Nederlanders en Chinezen. Turken en Chinezen blijken veel gemeen te hebben: ze redeneren beiden vanuit het collectief en niet vanuit het individu. Yildiz adviseert me om het personeel deze middag nog bijeen te roepen en rustig aan te horen wat ze zeggen. Vooral geen toespraak houden, geen toezeggingen doen, wel veel knikken, doorvragen en samenvatten wat de werknemers zeggen. Polderen heet dat. Volgens hem koelt dat de oververhitte gemoederen af.

17.30

Qian en ik drinken thee en kijken met verbazing terug op de middag. Het personeel vond het een goed gesprek en ook Pieterse van DNV had vaak goedkeurend geknikt. Het stakingsgevaar lijkt geweken. Doctor Yildiz was zijn uurtarief waard. Vanavond maar eens aan Claartje vragen of zij kan verklaren wat hier is gebeurd ...

18.30

Ik fiets naar het historisch hart van Amsterdam, waar ik mijn ouders ontmoet. Ze zijn in extase: "Amsterdam is nog zo authentiek". Weten zij veel dat de meeste grachten en winkels bijna volledig in Chinese of Russische handen zijn. Trots laten ze de Delfts blauwe klompen en de Vuitton-tas zien die ze hebben gekocht. In het restaurant waar we eten, probeert mijn vader de dim sum af te rekenen met z'n nieuwe Huawei. Hij begrijpt niet of hij nou in drachmen, zeuro's of neuro's moet betalen en de waarde van het bedrag ontgaat hem. Ik stel een afzakkertje voor in een karaokebar. Ik moet mijn ouders nog vertellen hoe verliefd ik ben geworden op een blonde Nederlandse.

41. De Amsterdamse euro

De aanwezigheid van kleine ondernemers maakt het straatbeeld van Amsterdam uniek. Een gevarieerd winkelaanbod geeft de Amsterdammers keuzevrijheid en lokale ondernemers een eerlijke kans tegenover grote winkelketens. Om dit eigen Amsterdamse karakter te behouden, is steun voor de kleine ondernemer onmisbaar. Mensen kunnen het lokale MKB helpen door daar (cash en mobiel) met een lokale munteenheid te betalen. Door *de Amsterdamse euro* ontstaat een sterke lokale economie, zonder veel extra kosten. Bij eenzelfde soort initiatief in de Engelse stad Bristol, werd de Bristol Pound zelfs vier keer meer waard dan een normale pond. Omdat ondernemers *de Amsterdamse euro* gebruiken om zelf in te kopen of hun personeel te betalen, blijft het geld in de stad.

42. Educatief centrum goede doelen

Greenpeace, Amnesty International en Artsen zonder Grenzen: alle goede doelen hebben een educatieve doelstelling. Er bestaat alleen nog geen plek waar leden en donateurs kunnen leren van en over het werk van de goede doelen. *Een educatief centrum van de goede doelen* voorziet hierin. Op deze fysieke plek in Amsterdam komen alle educatieve activiteiten van de goede doelen samen.

43. Museum van Nu

De recente geschiedenis staat centraal in het *Museum van Nu*. Dit museum laat de ontwikkelingen in Amsterdam zien van de afgelopen tien jaar. Denk in de trant van grote infrastructurele projecten als de Noord/Zuidlijn, de maatschappelijke onrust na de moord op Theo van Gogh en grote evenementen zoals de kroning van Willem-Alexander. Naast een terugblik geeft het museum een doorkijkje naar hoe Amsterdam zich de komende tien jaar zal ontwikkelen.

44. Fysiek Amsterdams icoon

Parijs heeft de Eiffeltoren, Rome heeft het Colosseum en New York het Vrijheidsbeeld. De iconische parels van Amsterdam verdienen meer naar voren te komen. De tramlijnen bijvoorbeeld. Die komen tot leven met oplichtende markering langs de lijnen. De beweging en verbinding die de tram biedt, komen op deze manier 's nachts tot hun recht. Schilderijen van oude meesters met stadsgezichten op de afgebeelde plekken benadrukken de historische waarde van locaties in Amsterdam. 750 iconische, beroemde, historische punten in Amsterdam krijgen een plaquette om de plek toe te lichten. Zo wordt de rijkdom van Amsterdam naar voren gebracht voor bewoners en toeristen.

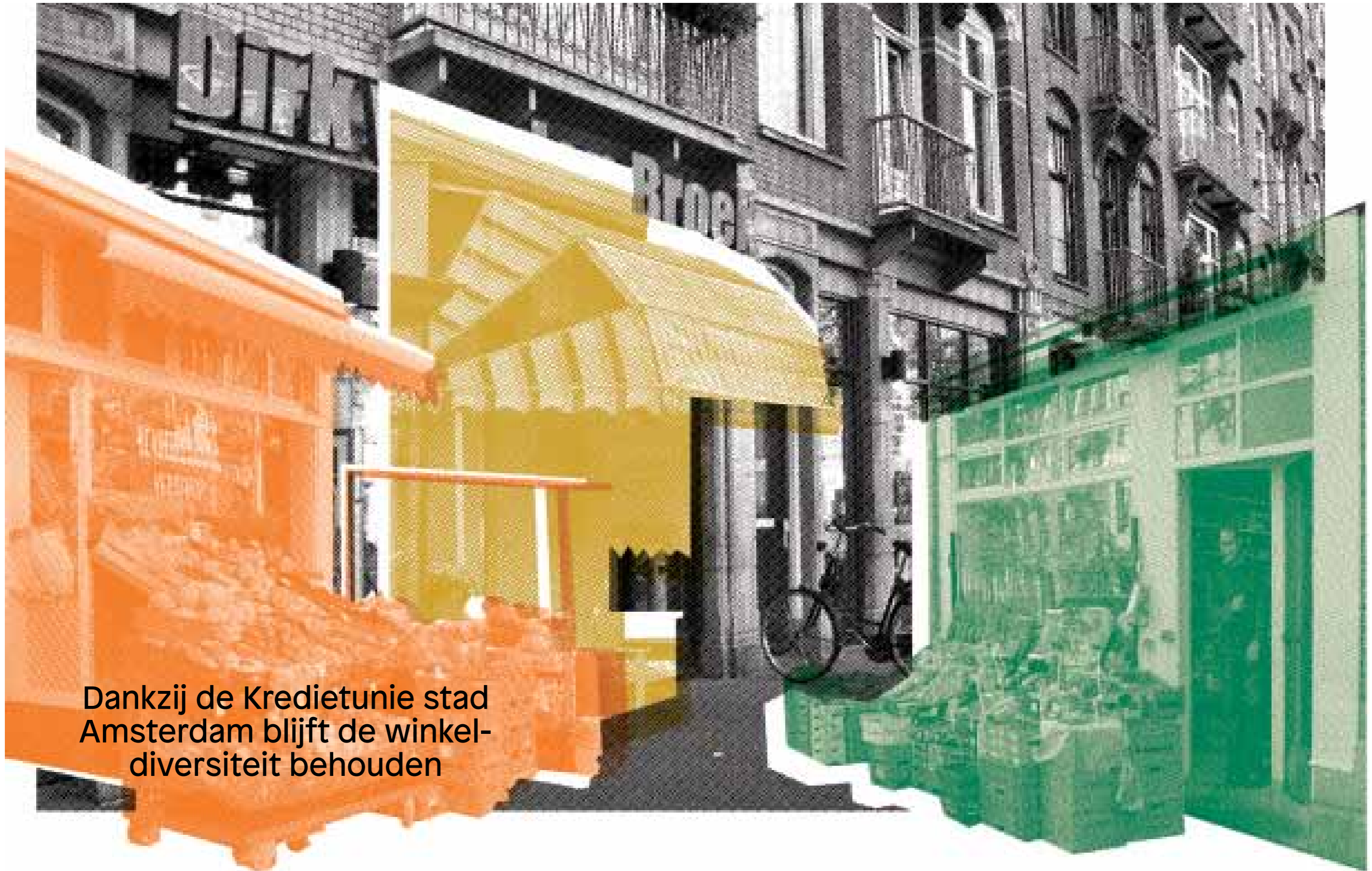
45. Kredietunie stad Amsterdam

Het blauw van Albert Heijn, het rood van H&M en het groen van Starbucks zijn in vrijwel elke winkelstraat in Amsterdam terug te vinden. Kleinschalige (familie)bedrijven staan onder druk. En dat terwijl een divers assortiment aan unieke winkels een wijk juist levendig en interessant maakt. De *Kredietunie stad Amsterdam* geeft kleine zelfstandige ondernemers weer een kans.

Van, voor en
door ondernemers

Om gemêleerde straten als de Haarlemmerstraat, de Spaarndammerstraat, de Rijnstraat en de Van Woustraat te behouden, moeten Amsterdamse ondernemers en particulieren elkaar steunen. Het opzetten van een kredietunie voor het MKB van Amsterdam kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Een kredietunie is een coöperatie van, voor en door ondernemers en is gericht op het verstrekken van kredieten aan het MKB. Het model doet denken aan dat van de boerenleenbank eind negentiende eeuw. De *Kredietunie stad Amsterdam* biedt MKB-ondernemers een aanvullende financieringsbron naast hun bankkrediet.

In de VS, Canada en diverse Europese landen zoals Ierland en Groot-Brittannië opereren kredietunies al succesvol. Ook in Nederland neemt de belangstelling voor kredietunies snel toe. Inmiddels zijn in Amsterdam de eerste formele stappen gezet voor het opzetten van een kredietunie. Opgave is de *Kredietunie stad Amsterdam* de komende tien jaar door te ontwikkelen tot een actieve speler in de duurzame financiering van het Amsterdamse MKB.

Dankzij de Kredietunie stad Amsterdam blijft de winkeldiversiteit behouden

46. Een historische kijk op de stad

Amsterdam bekijken door de ogen van een verzetsstrijder of een kind in de Tweede Wereldoorlog? Door die van een zwerver of een bewoner uit de Gouden Eeuw? Met een augmented reality-app met materiaal uit beeldbanken van de universiteitsbibliotheek, archieven en musea, wordt dat mogelijk. Gebruikers zien de verhalen in de app door de ogen van de historische verteller. Zo krijgen zij een nieuwe kijk op de stad die ze al dachten goed te kennen.

47. Wereldtentoonstelling 2025

Net als in 1883, organiseert Amsterdam in 2025 de Wereldtentoonstelling. In het kader daarvan wordt het Paleis van de Volksvlijt herbouwd. Dit was een groot glazen tentoonstellingsgebouw aan het Frederiksplein, dat in 1929 in vlammen opging. Het ontwerp van het paleis was geïnspireerd op het Crystal Palace in Londen, dat gebouwd werd voor de Great Exhibition van 1851. In de aanloop naar de Wereldtentoonstelling komt ook het Nederlandse paviljoen van de Expo van Hannover naar Amsterdam. Dit bijzondere ontwerp van het architectenbureau MVRDV wordt het eerste Amsterdamse iconische gebouw dat volledig is gerealiseerd op basis van gerecycled materiaal.

48. De bewegende stad

In het jubileumjaar nodigt de openbare ruimte in Amsterdam zoveel mogelijk uit tot bewegen. In de periode tot 2025 krijgt de stad vier hinkelbanen, een mountainbikepark, een waterskibaan en een skatepark. Er komen ook fitnessapparaten in de parken. Daarnaast worden mensen gestimuleerd om in hun dagelijkse woon-werkverkeer te bewegen, bijvoorbeeld door te fietsen naar het werk en de trap te nemen in plaats van de lift.

49. F1 Circuit Amsterdam

In 2025 vindt er een formule 1-race plaats in de straten van Amsterdam, naar voorbeeld van de Grand Prix van Monaco. Het circuit bestaat uit grote doorgangswegen in de stad, zoals de Vijzelgracht, de Marnixstraat, de Raadhuisstraat en de ring. Een F1 circuit maakt Amsterdam interessant voor investeerders en de internationale jetsset. Om de overlast in de stad te beperken én de uitstraling van Amsterdam als duurzame stad te versterken, nemen aan deze grand prix alleen elektrische auto's deel.

50.

Cycle City

Amsterdam heeft meer fietsen dan inwoners.

Meer dan 880.000 fietsen bepalen het straatbeeld en maken de stad uniek. Het toenemend aantal fietsers vormt een belangrijke uitdaging voor de toekomst.

Om Amsterdam toekomstbestendig te maken als *Cycle City*, is een goede samenwerking nodig met partners als de Fietsersbond, fietsproducenten, fietsverkopers, fietsers, buurtbewoners en de gemeente. Hieronder vier initiatieven die antwoord geven op de vraag: hoe blijft de stad Amsterdam veilig voor fietsers in 2025?

Kwaliteit

Er zijn veel niet-gebruikte fietsen in de stad. Ze houden de fietsenrekken bezet en veroorzaken overlast. Om de kwaliteit van fietsenrekken te verhogen, gaan bewoners en winkeliers een belangrijke rol spelen. Zoals nu al het geval is bij vuilnisbakken, kunnen burgers en winkeliers 'voogd' worden van fietsenrekken. Ze houden dan bij welke fietsen er te lang staan en laten deze ophalen door de gemeente. Om ook de kwaliteit van fietsen zelf te waarborgen, komt er een speciale fiets-APK.

Oog voor diversiteit in het verkeer

Als er meer oog is voor de diversiteit aan verkeersdeelnemers, voorkomt dat ergernissen in het verkeer. In de aanloop naar 2025 krijgt verkeersveiligheid op ludieke wijze aandacht. Een stedelijk fietsfeest creëert meer begrip voor andere verkeersdeelnemers. Daar horen ook toeristen bij. Het streven is bezoekers meer naar gebieden buiten het centrum te leiden, maar toeristen moeten zich ook beter toerusten op het fietsen in Amsterdam. Bijvoorbeeld met een fietscertificaat dat is te halen bij aankomst. Bovendien worden alle huurfietsen herkenbaar gemaakt, zodat duidelijk is welke fietsers onervaren zijn.

Kenniscentrum voor fietsen in de stad

Amsterdam wordt de thuisbasis van het nationale kenniscentrum voor fietsen in een stedelijke omgeving. Nadruk ligt hierbij op het stimuleren van fietsen in de stad én op de reductie van het aantal verkeersslachtoffers. Het kenniscentrum is een platform waar aandachtspunten en oplossingen rond fietsgebruik worden uitgewisseld. Zeker ook in de context van het fietsrijke Amsterdam.

Fietsbrug over het IJ

Hoewel de pontjes vaak het IJ overgaan, is dit een bottleneck te noemen. De pontjes worden steeds drukker en of de metro een oplossing biedt, is de vraag. Door veel ruimte te geven voor fietsinitiatieven in de stadsdelen Noord, Zuid-Oost en Nieuw-West, vermindert de druk binnen de ring. Initiatieven als een fietsbrug over het IJ, houden Amsterdam ook in de toekomst veilig en bereikbaar.

**Welk idee
heb jij voor
de stad?**

Mijn ideeën voor de stad:

Macht aan klein – West-Europa leidt

Gesam-sterdam

Nederland behoort tot een handvol landen dat sterker uit de oliecrisis van 2018 is gekomen. Nadat Rusland de gaskraan heeft dichtgedraaid, uit onvrede over het westerse ingrijpen in de voortwoedende Syrië-oorlog, ziet heel Nederland het ineens zeer scherp: we zijn te afhankelijk van fossiele brandstof. Tel daar de aanhoudende schandalen over vervuilende productiemethoden in de BRIC-landen bij op, en Nederland is toe aan een radicale groene omwenteling.

Duitsland heeft zich in hoog tempo ontwikkeld tot groen gidsland. Met de wereldwijde export van kennis en oplossingen op het gebied van duurzame energie, heeft het zich aan de crisis ontworsteld. Met dank aan de tech-campus van de Universiteit Twente, lukt het Nederland om in de slipstream van Duitsland te komen.

Tegelijkertijd ontstaat er een wijdvertakte doe-het-zelfmentaliteit in Nederland. Het is een reactie op de vrijwel volledig teruggetrokken overheid en het gebrek aan goedbetaalde banen bij multinationals. Door de jarenlange crisis is er minder vertrouwen in de instituties (banken, verzekeraars, overheidsorganen) dan ooit. ‘Samen’ is het sleutelwoord. Of het nu gaat om het opwekken en het verdelen van energie, om de zorg voor kinderen en ouderen, of om moestuintjes en buurtkeukens.

Met name Amsterdam ontwikkelt zich, met behulp van crowdfunding, tot het centrum van groen, cultureel en creatief ondernemerschap. De binnenstad is een bonte mengelmoes van pop-upstores van ontwerpers en kunstenaars, flexibele werkruimtes voor zzp'ers en broedstraten.

Het leven in één dag in scenario Gesamsterdam:
De Baarsjes, Chris (26), entrepreneur in green technology

7.00

Ik word wakker van de bliebies van The Screen. Ik kijk naar buiten en zie dat het voor de derde dag op rij regent. Misschien extra vitamine C vandaag? Ik leg mijn hand op The Screen en stel mijn vragen. The Screen antwoordt: extra vitamine C is inderdaad verstandig, maar een flink shot vitamine D is noodzakelijk; het stopt om 11.23u met regenen; er staan nog 1354 neuro en 254 buurtcredits op mijn rekening en de elektrische auto is vandaag helaas al uitgeleend. Dan stelt The Screen vragen aan mij: ben ik bereid vanmiddag op de kinderen van de onderbuurvrouw te passen? Nee, helaas. Wil ik bij één van de burens een maaltijd afhalen? Misschien. En trouwens, op welke kandidaat voor het burgemeesterschap van Amsterdam wil ik mijn stem uitbrengen? Ik stem principieel op een migrantenvrouw.

8.10

Gelukkig is er nog een rustige tafel vrij in de Bürogemeinschaft West (voorheen bekend als ZZP Café De Baarsjes). Geheel tegen de gewoonte in, ben ik vandaag de eerste. Siao Swan is er nog niet, Dimitri is altijd later. We rekenen het smart grid van Assen nog eens door. Daar blijven ze iedere avond om zeven uur maar kampen met stroomstoringen, wanneer hele wijken tegelijk hun auto inpluggen. Als ons model de problemen in Assen oplost, durven we een nieuwe ronde crowdfunding aan. Siao Swan wil dan meedoen aan een pitch voor Dortmund, waar ze de distributie van zonne- en windenergie verder willen optimaliseren. De sfeer in het Ruhrgebied doet Siao Swan denken aan het Shanghai van vroeger. Nog net even dynamischer dan Amsterdam, zegt ze. Pling! Een appje van buurvrouw Marijke: “Game of Thrones seizoen 24: Danke! M”. Voor wat hoort wat: Marijke maakt mijn huis schoon, ik geef haar Netflix van mijn buurtcredits. Het valt me op dat nu ook al brave veertigers als Marijke Duitse woorden gebruiken.

12.30

Salade als lunch. Ik kan er maar niet aan wennen dat Siao Swan haar salade met insecten eet. Ik ben zo stom dat hardop te zeggen en een tien minuten durend betoog van Dimitri en Siao Swan volgt over de footprint van het plakje varkensvlees op mijn salade. Weet ik wel hoe moeilijk het is voor opkomende economieën om hun mensen te voeden als wij Europeanen en Amerikanen geen water bij de wijn doen? Ze hebben natuurlijk gelijk, maar bij het eten van zeewier ligt mijn grens.

16.30

Zakelijke afspraak in NDSM City. We reizen rechtstreeks met de metro vanaf de Jan van Galenstraat naar Noord. Dat scheelt ons een half uur reistijd vergeleken met twee jaar geleden. Ik merk op dat ik het ook wel jammer vind dat we niet meer via de Bijlmer hoeven. Nu kom ik er nooit meer en dreig ik te vergeten hoe arm het er is. Het is geworden tot een getto voor Oost-Europeanen en laagopgeleiden die nergens meer aan de bak komen in onze hoogtechnologische maatschappij. Een smet op het blazoen van Amsterdam, betoog ik. Dimitri voelt zich zichtbaar ongemakkelijk in dit gesprek; hij schaamt zich tegenover zijn arme landgenoten. Zelf kon hij zijn dorp in Kazachstan ontvluchten dankzij een genereuze studiebeurs van een Nederlandse weldoener op zoek naar bèta toptalent. “Wat een mooie buurt is Noord toch geworden”, probeer ik het gesprek een andere richting op te duwen. Jammer dat het onbetaalbaar is om hier te wonen. Volgens Dimitri zou een klein appartementje in het Dance Viertel ten oosten van het NDSM-terrein binnen ons bereik moeten liggen. Ik zal eens checken of je daar echt zo veel overlast van de geluidsstudio's hebt als ze zeggen. Ik denk eigenlijk dat het gezoef van de windmolens het geluid van die studio's wel overstemt.

18.15

Ik blijf nog even in Noord en ga in de Hema Concept Store proefzitten op mijn geprinte meubels. Ik heb zelf een ontwerp aangeleverd. Het blijft tricky, want je maakt snel een fout. Als ik de stoelen zie staan,

weet ik dat ik steeds handiger word in het 3D-ontwerpen. Ze zijn prachtig, en het rode polystyreen zit beter dan ik had verwacht. Ze kunnen de meubels morgen al bezorgen. Misschien moet ik in het wekelijkse buurtberaad van De Baarsjes een investeringsvoorstel indienen voor een eigen 3D-printer?

18.55

Ik loop over de IJbrug terug naar het centrum, genietend van het uitzicht op de drijvende koeientuinen. Mijn vriendin vindt het een idioot toeristending, die koeientuin, maar ik vind het wel een creatieve manier om de haven opnieuw leven in te blazen. Dat is wel nodig nu er zo veel minder vrachtverkeer is.

20.30

Mijn hoogleraar Jansen heeft beloofd ons smart grid-model nog een keer kritisch te bekijken. Vier jaar geleden studeerde ik af, maar ik volg nog steeds af en toe een college bij hem. Ongelofelijk hoe groot de campus is geworden sinds de samenwerking met MIT en Shanghai University. Hoewel je alle colleges thuis kunt volgen, is het razend druk op de straten van de campus. Iedereen is bang om the next big thing te missen en niemand wil een late adapter zijn. Bijna word ik omvergereden door een Amerikaan op een elektrisch skateboard. Ik eet een hapje Koreaans op de foodcourt met professor Jansen en we tellen om ons heen zeven verschillende talen in tien minuten.

22.55

Terug in mijn studio bekijk ik nog even snel via The Screen waar mijn vrienden zijn. Vijf bekenden staan te dansen in club Canvas, op de beelden ziet het er liederlijk uit. Laat ik verstandig zijn. Ik vraag The Screen het licht uit te doen, me om zeven uur te wekken en voor de verandering melk in mijn koffie te doen.

Op weg naar Amsterdam 750 jaar

Het programma Op weg naar Amsterdam 750 jaar is een uitnodiging aan eenieder die wil meebouwen aan de stad. Amsterdam kent een lange traditie van actieve burgerparticipatie. Het is deze participatie die de stad groot heeft gemaakt.

De ideeën en uitgewerkte initiatieven die in dit 'bidbook' zijn uiteengezet, vormen niet het sluitstuk maar het beginpunt van het proces om – geïnspireerd door de 750ste verjaardag van de stad – belangrijke nieuwe initiatieven van de grond te krijgen. Zoals eerder gezegd, hoeft daarvoor niet tot het jaar 2025 te worden gewacht. Initiatieven die direct gerealiseerd kunnen worden, of die in de aanloop naar het jaar 2025 reeds tot stand kunnen komen, mogen uiteraard niet wachten.

Een aantal initiatieven zal 'als vanzelf' van de grond komen. De musea in de stad zullen alle op aansprekende wijze stilstaan bij het 750-jarig bestaan van de stad. Net als de gemeente, de horeca en de toeristische bedrijven en brancheorganisaties. Maar er kan veel meer tot stand worden gebracht. Door burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

De uitnodiging die we met deze publicatie doen, is dus vooral ook de uitnodiging tot het nemen van initiatief, gericht aan eenieder die iets betekenisvol aan de stad wil bijdragen. Soms is bij de totstandbrenging van initiatieven een overheid nodig, maar in veel gevallen niet. Amsterdam 750 jaar is zelf ook geen initiatief van de overheid, maar een samenwerkingsverband van commerciële, maatschappelijke en (semi) publieke organisaties die gezamenlijk

hun young professionals hebben afgevaardigd en dit proces hebben georganiseerd en bekostigd.

In die geest zal ook vanaf dit beginpunt verder worden gewerkt. Uit de bestaande coalitie komt nu, in afstemming met Amsterdam Marketing, het platform Amsterdam 750 jaar voort. Deze heeft als taak waardevolle initiatieven die richting 2025 gerealiseerd kunnen worden te stimuleren met netwerkvorming, debatten en publicaties. Het logo van Amsterdam 750 jaar zal beschikbaar worden gesteld aan waardevolle initiatieven die tot stand komen in het kader van of geïnspireerd door het 750-jarig bestaan van de stad. Op 27 oktober, de verjaardag van de stad, vindt jaarlijks een feestelijk evenement plaats. Dit evenement heeft tot doel initiatiefnemers aan elkaar te verbinden en de relevante ontwikkelingen en de voortgang van initiatieven in beeld te brengen.

Het platform Amsterdam 750 jaar zal op het eerste jaarlijkse evenement worden gepresenteerd, te weten op 27 oktober 2015. Maar met de presentatie van dit bidbook maken we de symbolische start met het proces Op weg naar Amsterdam 750 jaar!

Logboek

Dit bidbook is tot stand gekomen door de inzet van 110 young professionals van elf bij Amsterdam betrokken organisaties. Namelijk: NUON, Heineken, Vanderkruijs, PwC, Port of Amsterdam, Vandejong, de Amsterdam Academic Alliance, Cordaan, De Brauw Blackstone Westbroek, gemeente Amsterdam en Van de Bunt Adviseurs. Een aantal bedrijven heeft een deelnemersplaats aangeboden aan young professionals van maatschappelijke en culturele organisaties. Bijvoorbeeld Amnesty International, Cineville, het Concertgebouw-orkest, de Anne Frank Stichting, het Stedelijk Museum en Amsterdam Cares. De young professionals hebben verschillende academische achtergronden en uiteenlopende werkvelden. Het zijn de mensen die in 2025 aan de bestuurstafel zitten.

Tussen april 2012 en september 2014 zijn de 110 young professionals vijf keer met de hele groep bijeengekomen en enkele keren in kleine groepjes. In het programma 'Op weg naar 750 jaar Amsterdam' gebruikten zij de methodiek van de scenarioplanning als middel om te bepalen wat de stad nodig heeft. De scenario's waren dus geen doel op zich. Het bouwen van scenario's voor Amsterdam in 2025 was een hulpmiddel om tot betekenisvolle initiatieven voor de viering van 750 jaar Amsterdam te komen. De stappen die de deelnemers doorliepen om tot scenario's en initiatieven te komen, staan hieronder beschreven.

Glazen bol

De eerste stap was vragen stellen over de toekomst van Amsterdam. De young

professionals trokken de stad in en interviewden visionaire Amsterdammers. Van publieke figuren tot een dakloze op straat. Deelnemers stelden hen de vraag: als je met een glazen bol in de toekomst kon kijken, wat zou je dan willen weten? Tijdens de startbijeenkomst in april 2013 in Kromhout Werf kwam een veelheid aan vragen over de meest uiteenlopende onderwerpen naar voren. Is Amsterdam in 2025 alleen nog maar een openluchtmuseum? Hoe blijft Amsterdam een vrijplaats in plaats van een betuttelend, gereguleerd oord? En als je in 2025 op Schiphol landt, ben je dan aangekomen in de Europese creatieve hub of slechts op weg naar één van de transferbalies? Door vragen te stellen over de toekomst van Amsterdam ontstond een prachtig beeld waarin de diversiteit en de complexiteit van de stad naar voren kwamen. Deze vragen werden onder meer met de toenmalige wethouders Van Poelgeest en Gehrels besproken.

De toekomst in trends

De tweede stap was het definiëren van trends. De plenaire bijeenkomst in mei 2013 bij het Amsterdam Art Centre ging van start met een prikkelende speech van Alexander Rinnooy Kan. Trendwatcher Farid Tabarki gaf een kijkje in de toekomst zoals hij deze ziet. Daarna werden deelnemers verdeeld over de thema's sociaal-maatschappelijk, technologisch, economisch, fysiek-ruimtelijk en politiek. Onder leiding van themadeskundigen zoals Mirjam Sterk, Sadik Harchaoui, Martijntje Smits, Ton Jonker en Rudy Stroink identificeerden zij zichtbare trends die naar verwachting

doorzetten naar 2025. Veelgenoemde trends waren de toenemende relevantie van informele ten opzichte van formele zorg, de opkomst van smart grids, de omslag van bezit naar gebruik, minder vierkante meter per inwoner en grotere verantwoordelijkheid voor de lokale overheid met minder geld. Vervolgens is onderzocht welke van de honderden verzamelde trends zeker en onzeker zijn. Van zekere trends mag worden aangenomen dat deze zich redelijk gekend doorzetten. Bij onzekere trends kan het links- of rechtsom gaan. Daarnaast werd gekeken naar de relevantie en de impact van de trends. De tweede helft van de bijeenkomst in het Amsterdam Art Centre stond in het teken van het aanwijzen van de ‘deep causes’ of drijvende krachten achter de onzekere, impactvolle trends. Welke onderliggende mechanismen veroorzaken die trends? Met deze stap kwamen de deelnemers tot een beperkt aantal dieper gelegen onzekere trends. Deze vormden de basis voor de verschillen in de scenario’s.

Linksom of rechtsom

De volgende stap in het traject was het ontwikkelen van de scenario’s. Een belangrijke en ingewikkelde stap omdat relevante, impactvolle, onzekere trends linksom of rechtsom kunnen uitvallen. Er ontstaan als vanzelf meer mogelijke toekomstbeelden, ofwel scenario’s. Het is daarbij belangrijk om te benadrukken dat scenario’s geen toekomstvoorspellingen zijn en ook geen wensbeelden. Het zijn stuk voor stuk plausibele toekomstbeelden, waarvan we op dit moment niet exact weten of ze realiteit worden. Er is dus ook geen sprake van

‘kiezen’ voor een bepaald scenario. Welke kant het in werkelijkheid opgaat, kan niet of nauwelijks worden beïnvloed. Het voorstellingsvermogen kan wel worden opgerekt door te werken met meerdere scenario’s. Wat nu vanzelfsprekend lijkt, kan over tien of twintig jaar niet meer bestaan. Wat nu nog onvoorstelbaar is, kan dan volstrekt gewoon zijn. De basis voor de vier scenario’s voor Amsterdam in 2025 zijn gelegd door de scenario-experts.

Vier verhalen

Vervolgens hebben de deelnemers tijdens een plenaire bijeenkomst in Pakhuis de Zwijger in september 2013 de verschillende scenario’s verder ingekleurd. Ze maakten een tijdlijn van gebeurtenissen die zouden plaatsvinden tussen nu en 2025 om tot een scenario te komen. Ze beschreven hoe een dag in het leven van een persoon in elk scenario eruit zou zien en zij voorzagen de scenario’s van een titel. Dit resulteerde in de scenario’s ‘The Happy Few’, ‘Oost Best Thuis West’, ‘Sterk in de Marge’ en ‘Gesamsterdam’.

Een veelheid aan initiatieven

Toen de scenario’s eenmaal waren ontwikkeld en deelnemers een gevoel hadden bij de mogelijke toekomst, was het tijd voor de volgende stap. Namelijk: als Amsterdam er in 2025 zo uitziet, wat heeft de stad in 2025 dan nodig aan betekenisvolle initiatieven? Tijdens de bijeenkomst in de voormalige Wok King aan het Buikslotermeerplein in Amsterdam Noord, bedachten de deelnemers tientallen ideeën. Alle mogelijke initia-

tieven passeerden de revue, variërend van een brug over het IJ tot een festival in de metro, van een woningcorporatie voor young professionals tot energie-opwekking door kinetische fietspaden in de parken. De initiatieven zijn vervolgens voorgelegd aan een groep experts, waaronder Marleen Stikker, Harry Starren, René Dessing, Jan Willem Sieburgh, Heleen Terwijn en Melle Daamen. Zij gaven aan welke initiatieven hen aanspreken en wat zij nog misten. Zo ontstond een rijkheid en diversiteit aan initiatieven.

In kleine groepjes werkten de deelnemers een idee uit in een laatste werkbijeenkomst in museum Hermitage aan de Amstel. Dit deden zij al dan niet met behulp van experts op dat terrein en ze lieten dit idee uitbeelden door een creatief. De totale oogst van de denk- en uitwerksessies is in dit boek vervat. Niet alle opbrengsten van het denk- en maakwerk hebben een plek in deze publicatie gekregen. Op de website amsterdam750jaar.com zijn alle tussenproducten terug te vinden.

Partners

Amsterdam Academic Alliance

“Amsterdam is dé kennisstad van Nederland, met twee universiteiten, twee academische ziekenhuizen, vier hogescholen en tientallen onderzoeksinstituten. Met de Amsterdamse Academische Alliantie, de samenwerking van UvA, HvA en VU zetten wij deze rijkdom aan hoger onderwijs en wetenschap in voor studenten, onderzoekers, bedrijven en publieke instellingen in de stad.”

Huib de Jong

Heineken

“150 jaar geleden startte Gerard Adriaan Heineken zijn brouwerij-activiteiten in Amsterdam. Anno 2015 zetelt het internationale hoofdkantoor van Heineken nog steeds in Amsterdam en wij hopen hier nog lang te blijven. Amsterdam en Heineken vullen elkaar aan en zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Amsterdam heeft zowel intimiteit als allure, is eigen en eigenwijs. Al vele eeuwen is Amsterdam spraakmakend en ook een smeltkroes van culturen. Jong en oud kunnen zich in Amsterdam ontplooien. De stad heeft een ongeëvenaarde aantrekkingskracht op nationale en internationale bezoekers. Heineken draagt hieraan bij met de Heineken Experience in Amsterdam en de internationale uitstraling van het merk Heineken.”

J.F.M.L. van Boxmeer

Port of Amsterdam

“De internationale handels- en ondernemersgeest is dé kracht van Amsterdam: van de Gouden Eeuw tot op de dag van vandaag.

De haven is tegenwoordig ook een belangrijke plek voor Amsterdamse pioniers; een plek om te experimenteren en inspireren met nieuwe technologieën, urban mining en energietransitie. Met 750 jaar Amsterdam vieren we ook het 750-jarige huwelijk tussen stad en haven. Daar ben ik trots op.

De kracht van Amsterdam ligt veel breder binnen de gehele metropoolregio. Zo verbinden haven en luchthaven de stad met de rest van de wereld, voor zowel mensen als goederen.”

Dertje Meijer

NUON

“Amsterdam en NUON hebben een langdurige en intensieve relatie die 116 jaar teruggaat.”

Peter Smink

Cordaan

“Cordaan en haar voorgangers leveren al sinds 1683 zorg aan Amsterdammers. Ruim 330 jaar zorggeschiedenis van mens tot mens, dat smeedt een onverbrekelijke band.

Amsterdam staat voor grote maatschappelijke uitdagingen die sociale innovatie vergen. Op het gebied van zorg, werkgelegenheid en educatie wil Cordaan meebouwen aan de toekomst van de stad. Het belang van de zorg voor Amsterdammers staat voor ons voorop, ook in de toekomst.

Amsterdam is veelzijdig, kleurrijk, tolerant, flexibel en sociaal. Deze typeringen passen ook bij Cordaan, en daar ben ik evenzeer trots op.

Voor een stad met een omvang en de geografische ligging van Amsterdam is veel mogelijk. Maar de echte kracht ligt in de gemeenschapszin en betrokkenheid van de Amsterdammers.”

Eelco Damen

Gemeente Amsterdam

“De stad ligt er beter bij dan ooit. In Amsterdam kun je zijn wie je bent. Amsterdam is informeel, anti-autoritair, tolerant, nieuwsgierig, vernieuwend en emotioneel. Een wereldstad, maar wel compact, fietsbaar en vertrouwd. Een thuis voor iedereen!”

Arjan van Gils

PwC

“PwC voelt zich zeer betrokken bij en verbindt zich actief aan de vele initiatieven in Amsterdam op het gebied van economie, cultuur en talent. We zijn trots op de van oudsher ingebakken ondernemingslust en vrijheid. Bedrijven, de gemeente en de bewoners moeten actief met elkaar aan de slag blijven om Amsterdam ook in de toekomst een wereldstad te laten zijn.”

Anita Nijboer

Van de Bunt

Adviseurs

“In 1933 startte Henk van de Bunt en Remmer Willem Starreveld in Amsterdam het Raadgevend Kantoor voor Organisatie- en Efficiency. Het groeide uit tot het huidige Van de Bunt Adviseurs. De geschiedenis en de toekomst van dit oudste adviesbureau van Nederland, zijn gedurende ons hele bestaan onlosmakelijk met die van de stad Amsterdam verbonden. Door de stad en haar economische en maatschappelijke vraagstukken worden wij geïnspireerd. Deelname aan het nadenken over de toekomst van Amsterdam en de viering van het 750-jarig bestaan van de stad, is dan ook vanzelfsprekend.”

Ila Kasem

Vanderkruijs

“Diversiteit en een kosmopolitische oriëntatie brengen een bedrijf, instelling en ook een stad tot bloei. Dat is de verbinding tussen Amsterdam en de missie van Vanderkruijs.”

Pieter Cortenbach

De Brauw

Blackstone Westbroek

“Fantastisch om met zo veel enthousiaste young professionals aan de toekomst van de stad te werken.”

“Ook al lijkt 2025 nog zo ver weg, het is goed om nu alvast mee te denken over de toekomst van Amsterdam.”

“We hopen dat Amsterdam 750 jaar tot mooie verjaardagscadeaus leidt voor de stad in 2025.”

Verschillende medewerkers

Vandejong

Creative Agency

“Vandejong is een Amsterdams creatief bureau. Vanaf onze oprichting in 1989 zijn we actief in en voor de stad. Verandering is er altijd geweest, maar nog niet zo snel en radicaal als nu. Amsterdam kan zich bewijzen als de stad die die vernieuwing omarmt. Amsterdam 750 jaar is een prachtig initiatief waarin we experimenteren, creëren, samenwerken en innoveren. Onze horizon is nu 2025, maar belangrijker is de energie waarmee we naar de toekomst gaan. Die blijft ook daarna.”

Menno Liauw

 Amsterdam
750 jaar